Zo. 1. Gen.
R. Friedländer & Sohn, Berlin.

37988/B vol II

MULLER

ZOOLOGIA DANICA

SEV

ANIMALIVM

DANIAE ET NORVEGIAE

RARIORVM AC MINVS NOTORVM

DESCRIPTIONES ET HISTORIA.

VOLVMEN SECVNDVM.

EXPLICATIONI ICONVM FASCICVLI SECVNDI

EIVSDEM OPERIS INSERVIENS.

AVCTORE

OTHONE FRIDERICO MÜLLER,

REGI DANIAE A CONSILIIS CONFER. ACAD. SCIENT. NAT. CVR. BONON. HOLM. ET BOICAE, HAVN. NORV. BEROL. BERN. DANTISC. ET LOND. SC. SOCIET. LIT. SODALI ACAD. PARIS. CORRESP.

LIPSIAE,

IN BIBLIOPOLIO J. G. MÜLLERIANO.

MDCCLXXXIV.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

Danica et Germanica, quam in praefatione primi voluminis promiſi, amplior animalium primi faſciculi hiſtoria annis 1781 et 1783 in lucem prodiit. Noua hac operis iterata elaboratione Callionymum tab. XXII, quem pag. 41 volum. primi Dracunculum Rondeletii cum Linneo dixi, ab hoc ſpecie differre, nomenque dehinc et triuiale et ſpecificum in Callion. DRACVLVM *pinna dorſali priore nigra, radio vtriusque primo aequali* mutandum eſſe, ſynonymaque Kleinii piſc. miſſ. 4, n. 10. Willougb. t. H. 6, f. 3. Ionſt. t. 21, f. 4. Draconi minori Rondeletii, quem Callion. DRACVNCVLVM *pinna dorſali priore parua, poſteriore longa* dico, ſubſtituenda eſſe, ac Cucullanum *lacuſtrem* pag. 100, quem alii ſuum vindicare auſi ſunt, olim Leeuwenhoekio arcan. nat. pag. 313. vivis etiam foetubus praegnantem innotuiſſe didici. Verba p. 18, lin. 7 *neſcio quo medio, cum vagina glaberrima ſit* inter *cui* et *plerumque* lin. 5 reponere, ac pag. 24, lin. 4. *baſin* loco *apicis*, pag. 39, lin. 1, *Terebellam* loco *Teredinis* legere, ſynonymoque Planci pag. 30 Aſcid. Mentulae pag. 14 reſtituere lectorem beneuolum oro.

Actinia	pag.
coccinea	65
vndata	66
viduata	67
Akera bullata	88
Amphitrite criſtata	87
Aſcaris	
alcae	106
bifida	102
gadi	104
phocae	101
pleuronectis	103
rajae	102
tubifera	101
verſipellis	105
Aſcidia	
aſperſa	72
canina	43
corrugata	118
lepadiformis	119
orbicularis	117
parallelogramma	25
patula	71
ſcabra	73
virginea	27
Aſterias	
anguloſa	3
filiformis	55
roſea	76
violacea	17
Blennius viuiparus	50
Bulla ſcabra	90
Cancer	
flexuoſus	74
paludoſus	23
Doris	
fuſca	22
laeuis	21
obuelata	19
Echinorynchus	
aluconis	86
anguillae	84
rutili	61
ſalmonis	83
Faſciola	
blennii	116
eriocis	92
farionis	91
lucii	115
plateſſae	114
ſcabra	31
varica	93
veſpertilionis	95
Gadus raninus	15
Hirudo	
faſciolaris	39
hippogloſſi	41
Leucophra	
Armilla	99
fluida	97
fluxa	99
nodulata	124
Lumbricus	
tubicola	108
Meduſa	
aurita	109
Mus	
lemnus	9
Mytilus	
modiolus	36
Nais	
litoralis	120
Nereis	
alba	64
corniculata	33
prolifera	34
punctata	63
ſtellifera	62
Pecten	
ſtriatus	58
tigerinus	59
triradiatus	57
Planaria	
auriculata	81
caudata	80
filaris	82
flaccida	69
geſſerenſis	70
operculata	78
roſea	68
rubra	79
ſubulata	79
viridis	77
Scolex pleuronectis	53
Squilla	
quadrilobata	47
ventricoſa	46
Strongylus equinus	6
Trichoda	
ciliata	100
ſulcata	100
Tritonium undatum	28
Taenia	
percae	11
ſcorpii	13

ANIMA-

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b30529773_0002

ANIMALIVM

DANIAE ET NORVEGIAE

RARIORVM AC MINVS NOTORVM

HISTORIA.

VOLVMEN SECVNDVM.

Tab. XLI.

ASTERIAS ANGVLOSA.

ASTERIAS ſtellata radiis angulatis, angulis verrucoſo-aculeatis.

α) radiis pentagonis.

Aſterias *glacialis* radiata radiis pentagonis, angulis verrucoſo-aculeatis. *Zoolog.* dan. prodr. 2838.

Stella pectinata tertia ſpinoſa tuberculis plurimis. *Aldrov.* inſ. p. 749, f.

Sol echinatus, cancellatus. *Linck.* ſtel. p. 33. t. 38 et 39, f. 69.

Pentadactylosaſter, echinatus, tuberculoſus. *Linck.* ſtel. p. 34.

β) radiis heptagonis.

Aſterias *glacialis* radiis heptagonis, angulis aculeatis. *Lin.* Syſt. p. 1099.

Inter pulchriores diſco orbiculari radiisque angulatis tuberculis hemiſphaericis granuloſis vertice aculeo recto armatis eminet, hinc apud LINCKIVM nomine melius in Aſt. *aſperam* et *pappoſam* quadrante *Sol marinus* dicitur. Colore laete rufo lineisque undulatis albis in viuo gaudet; hae in mortuo euaneſcunt, colorque in aqua feruida enectis ſupra luteus punctis rufis ſubtus albus eſt; puncta veſtigia corniculorum produnt.

 Diſcus

Diſcus ſupra conuexus tuberculis maioribus et minoribus in circulos diſpoſitis; ſubtus cauus eſt centrumque membrana exſertili et dilatabili inſtructum pinnulis et tentaculis cingitur. Verruca, *Maeandrites* dicta, in hac vti in congeneribus coriaceis.

Radii quinque craſſi, lanceolati, baſi in viuis aliquantum anguſtati; ſupra conuexi ſubangulati; anguli ſeu carinae quinque vel ſeptem, tuberculis aculeatis exornatae; ſeries nempe vna vel tres in ipſo dorſo, duae in quouis latere, altera ſcilicet verſus marginem, altera in ipſo margine. Tubercula vti in diſco granuloſa, aculeique duri albi coloris, area vero intercepta albo rufoque vndulata eſt. In pentagonis ſeries tuberculorum muticorum ſupremae ſeriei vtrinque adiacet; haec ſeries collateralis et ipſe angulus in iunioribus deeſt, hinc numerus angulorum et ſerierum provehente aetate augentur, nouaque tubercula et aculei ſeriei intermediae in adultioribus ſuccreſcunt. Radii ſubtus ſulcati: ſulci vti in caeteris *coriaceis* dilatati, medio vertebrarum canaliculati, vtrinque punctis ſeu foraminulis tentaculorum bifariam perforati.

Tentacula innumera pellucida, in minori extenſione ruguloſa ſeu ſubannulata, vtrinque ſerie pinnularum ginglymo agilium ſtipantur.

Figura ALDROVANDI ad viuum delineata, et, ſi ſtellulam diſci excipias, accurata, LINCKII vero ad ſiccatum exemplar, expreſſa eſt; hic ideo Aldrouandinam ſtellam a ſua diuerſam cenſuit. Lineae figurae *Linckii*, in dorſo radiorum transuerſae tigilla contignationum in male ſiccatis transparentia exhibent. Caetera ſynonyma, quae a *Linckio* et *Seba* petiit LINNEVS, diuerſas ſtellas denotant.

Cogno-

Cognomen *glacialis*, cum aeque in mari nunquam gelu conſtricto reperitur, in *vndulatum*, at cum pictura vndoſa in mortuis euaneſcit, ex angulis radiorum conſtantibus in *anguloſum* mutaui.

In maritimis Noruegiae Chriſtianſandenſibus, in ſinu Chriſtianienſi, in portu Laurvigenſi et in mari mediterraneo qua Napolim alluit, varii voluminis $1\frac{1}{2}$ — 12 vnciarum ſtellam hanc nec frequentem expiſcatus ſum. Varietatem *cinereo-fuſcam* in ſinu Noruegiae Dröbachienſi et aliam totam *viridem* inter ſcopulos Arendalenſes reperi.

Radius minor ſpeciminis delineati iunior eſt in locum amiſſi repullulans.

Tab. XLII.

STRONGYLVS EQVINVS.

STRONGYLVS cauda maris cucullata vtrinque triphylla.

Barth. act. havn. 1. p. 37, 7.
Palliſadenwurm. Goeze Naturgeſch. der Eingeweidew. p. 137. t. 9, B. f. 10, 11.

Mas pallide luteus, *foemina* rufa antice pallida mare tertiam partem longior et craſſior eſt.

Corpus teres elongatum, pellucidum, glabrum (oculo armato, in mortuis ſaltem, ſulcis transuerſim et ſecundum longitudinem impreſſum, maiori augmentatione ſtriis minutiſſimis confertis cinctum) antice in vtroque ſexu globoſo-truncatum apertura circulari, cuius margo ſerie ciliorum cingi videtur, poſtice in foemina acuminatum et integrum, in mare vero cucullatum, ſeu in membranas pellucidiſſimas, laxas, diſtantes ac lacunam inter ſe formantes dilatatum.

Apparatus organorum *caudae maris* transparet quidem, at difficulter explicatur. Intra laxas et patulas membranulas, quas *cucullum* vocare lubet, *ſpiculum ſimplex* e papillula baſilari extra cucullum protendi, ac intra eundem *lacinias* tres digitiformes ſpiculo vtrinque adiacere in pluribus, in vno autem alterum cuculli lobum maxime elongatum ac ſpiculum quadricuſpidatum cum ſetula laterali 1777 vidi pingique curaui. Sub initium anni 1782 plures nactus, nouum caudae maris examen inſtitui, ac tum ope preſſionis inter duas laminas vitreas *ſpiculum duplex* apice tricuſpide, ac latere extrorſo ſeta inſtructum, loco ſpiculi ſimplicis, e papillula vix tamen vltra medium cuculli porrigi conſpexi. In papillula vtrinque erigebatur *vncus* robuſtior, ſpicula verſus

verſus curuatus, membranaque corporis interior vtrinque in ſtipitem foliolis ſeu laciniis ternis terminatum producta; ſtipiti praeterea extrorſum annexus erat *cirrulus.* Defectus cuculli dictorumque organorum in altero indiuiduo ouulis onuſto, alterum ouulis carens marem eſſe indicat.

Intra cutem corporis pellucidam membrana flauicans, ſubtiliſſima omnia interanea inuoluit. In antica extremitate maſſa ſphaerica opaca, quae *caput* dici poteſt, apertura ſeu *ore ciliato* inſtructum, in tubulum anguſtiorem mox incraſſatum, qui oeſophagus et ventriculus dici poteſt, ac dein in *inteſtinum* moleculis nigris impletum, totumque corpus recta percurrens producitur.

Inteſtinum foeminae inuoluunt vaſcula filiformia alba, eiusque medio incumbit aliud craſſius et elongatum candidum, ſeu *ouarium* ouulis plenum. Dum premebatur vermis, ſanies et ovula per aperturam anticam & per ruptam in medio cutem ſimul effluxere. In non paucis inteſtina et ovaria cum vaſciculis filiformibus e corpore prolapſa pendula. Verum vulvae et ani locum nondum vidi.

Plura huius ſingulariſſimi vermis exempla in ventriculo equorum maxima copia reperit, ac beneuole obtulit artis veterinariae Profeſſor experientiſſimus ABILDGAARD.

Licet nulla eius, quantum ſcio, apud rei veterinariae aut hiſtoriae naturalis ſcriptores, deſcriptio exſtet; *Strongylum* tamen in tanta frequentia viſum ac cum iunioribus Aſc. *Lumbricoidibus* confuſum eſſe, vermibusque ventriculi equi regii, quorum meminit SIMON PAVLI, indicari, nullus dubito.

Anticae extremitatis ſeu oris memorabilis ſtructura, quam apprime expreſſit clariſ. GOEZE foeminam nuper

 videns

videns, cum a caeteris *helminthicis* et *inteſtinalibus* diſcrepat, nouum genus effinxi, *Strongylumque*, quo nomine derelicto HIPPOCRATES Aſc. *lumbricoidem* olim nuncupauerat, dixi.

Congenerem valde ſimilem clariſ. OTTO FABRICIVS in inteſtinis *ouium* nuper reperit.

Fig. 1. *marem* naturali,

Fig. 2. eundem aucta magnitudine,

Fig. 3. caudam a latere cum cucullo, ſpiculo et laciniis digitiformibus valde auctam,

Fig. 4. eandem ſubtus viſam ſiſtunt.

Fig. 5. *Foeminam* naturali,

Fig. 6. eandem aucta magnitudine,

Fig. 7. fruſtum vermis cum inteſtino, ovario et vaſculis filiformibus prolapſis,

Fig. 8. fruſtum inteſtini duriuſculi cylindraceum,

Fig. 9. ouarium cum tuba ouulis farctum,

Fig. 10 et 11. diuerſa vermis fruſta,

Fig. 12. ſingularem caudae maris varietatem exhibent.

Tab.

idem in verme Naturf. 19, t. 2, f. 3, ubi appendix filiformis x partem intestini indicat; l. c. t. 2, f. 4. conf. act. Holm. 1779.

Avicenna fortæller, at en Kalv var fra Himmelen nedfalden i en Bondeby, og overalt stor Forbauselse blant Indbyggerne; indtil man blev underrettet om, at den var af en stor Vind bortreven fra det övrige Qvæg, som gik Græs paa et nærliggende Bjerg; saaledes förer Vinden ogsaa store [illegible] igjennem Luften.

Tab. XLIII.

MVS LEMNVS.

MVS cauda abbreuiata, pedibus pentadactylis, corpore fuluo nigro, vario. LIN. Syſt. p. 80. *Zool.* dan. prodr. 26. *Fabr. Reiſe* p. 191.

Mus *Lemnus* brachyurus, auriculis vellere breuioribus, palmis pentadactylis, corpore fuluo nigroque vario, ſubtus albo. *Pallas* glir. p. 77. et 186-205, t. 12, A, B. et t. 17, f. 6-8. figurae 9, 10. ac ſigno notata in tabula deſunt. *Schreb. Säugth.* p. 687, t. 195. A, B. *Blaſii* anat. anim. t. 34, f. 5, 6.

Mus Norvegicus. *Charlet.* onom. zoic. p. 22.

Mus Norvegicus, *Barthol.* hiſtor. anat. cent. 21-73. p. 300.

Licet plurimi ab OLAO MAGNO ad clariſſ. SCHREBERVM vsque huius animalis meminere, nemo tamen eius figuram ad viuum delineatam exhibere copiam habuit, imaginem dehinc diffamati muris, quam in *Oeſterdalen* Norvegiae me coram pingi curaui, in tam diuerſa eius adumbratione publici iuris facere minus ſupervacaneum eſſe cenſeo. In tabula noſtra eo ſitu, quo ſeſe contra aggreſſorem defendere conatur, conſpicitur, multo maior figura clariſſ. PALLAS, quae nondum adulti forte muris reliquisque, auriculas nimis conſpicuas ſi exceperis, accuratior eſt.

Deſcriptio et migrationis hiſtoria, quam dedit PALLAS, adeo iuſta et exacta eſt, vt, quod addam, vix habeam, apprimeque dicta repetere nefas ſit.

In vaſtis pinetis et deſertis alpeſtribus a *Braunrad* Oeſterdaliae ad montivagos *Finnos* ultra cuprifodinas *Roeraaſias* in confiniis Sveciae ac alpibus *Dovre* dictis mihi paſſim et quidem ſigillatim ſub occaſum ſolis verſus finem Iulii oberrabant. Rapide quidem currunt ſeſe-

que inter virgulta *Ericae* et *Myrtilli* occultare trepidant, at ob curtos pedes nihil promouent, facileque capiuntur, morſu et gannitu ſe defendentes.

Catulos quinque nudos, quemlibet propria membrana inuolutum funiculoque umbilicali placentae adhaerentem e matre extraxi; maſculi erant, auresque, nares et oculi, qui in natis pilis conduntur, in embryonibus maxime conſpicui ſunt. Antica inteſtini pars longo tractu humo farcta erat, intermedia in figuram conicam ſpiraliter conuoluta, poſtrema duorum pedum longitudine in moniliformem ex ſcybalis cylindricis formatam continuata.

Vermes inteſtinales, praeter *Taeniam* in unico, nullos reperi.

Sub initium Auguſti menſis in locis niuis alpium *Opdalenſium* perpetuae conterminis, vbi nix nuper liquefacta erat, ſolumque adhuc madidum nihil viroris admiſerat, tractus non exiguos ſcybalis *Lemnorum* coopertos vidi; hyeme dehinc non vagari ſed in ſummis alpibus, nec absque penu, deliteſcere, autumare licet.

Tres Salmones *Erioces* riui alpeſtris diſſecui; in primi ventriculo *Lemmum* totum quantum illaeſum, in ſecundi ventriculo integrum Salm. *Farionem*, in tertii inteſtino cutem muris fere digeſtam, in ventriculo vero meros pilos reperi.

Synonyma pluries recenſita binis tantum augere licuit.

Figura ſuperior Lemnum *foeminam* naturali magnitudine exhibet.

Fig. 1. Nares et os apertum cum dentibus inciſoriis vtriusque maxillae.

Fig. 2. Embryonem cum placenta et funiculo vmbilicali.

Fig. 3. Inteſtinum ſpirale,

Fig. 4. partem recti moniliformem ſcybalasque ſolitarias.

Tab.

Tab. XLIV.

TAENIA PERCAE.

TAENIA capite bulboſo, ocellis quatuor, oſculis marginalibus, articulis quadrangulis. Nye danſke Videnſk. Selſk. Skrift. 1, p. 64, 65, 59. Naturforſcher, 14. St. S. 152, 153, 179.

Taenia alternatim transverſe lineata, articulis quadrangularibus, capite quadriverrucoſo. *Goeze* Eingeweidew. p. 416, t. 33, f. 11-14.

Caput, ſeu extremitas antica et tenuior inſequentium articulorum latitudine, obtuſum ſupra bulbis binis ſphaericis, ocularibus, pellucentibus, ſubtus binis ſimilibus obſoletis intra marginem inſtructum. *Articuli* corporis craſſiores et planiores quam in congeneribus figuram quadrangulam imitantur. In ipſo corpore linea longitudinalis candida vtrinque conſpicitur; haec propius inſpecta e lineolis articulorum arcuatis quauis interſectione interruptis componitur. In ipſis interſectionibus *porus* ſeu oſculum ſolitum paſſim conſpicitur, ac marginis medio in altera paginae parte, non in oppoſita, linea transuerſa alba ad medium paginae pertingens pellucet. Haec foramini in ipſiſſima ora laterali quorundam articulorum conſpicuo ac ad medium vſque pertuſo deberi videtur. Foramen hoc canaliculatum ouiductus eſt ac in paucis Taeniae ſpeciebus obſeruatur.

In paene exſiccato capitulo quatuor circuli bulborum veſtigia apparuere; poſteriores puncto opaco impreſſi erant.

In inteſtinis Percae *marinae* raro; vltra viginti enim diuerſa aetate examini ſubieci, in duabus tantum Martio et Aprili, vnicam nempe in altera, in altera tres reperi.

Quae

Quas clariſ. GOEZE in *Siluro* reperit, ſola abſentia lineolarum lateralium non in omnibus aeque viſibilium differre videtur.

Fig. 1. Taeniam *Percae* naturali,

Fig. 2 et 3. caput diuerſo ritu,

Fig. 4. fruſtum articulatum corporis intermedium aucta magnitudine exhibent.

...equennae in intestinis sepiæ; journ. de phys. nov. 1783, p. 336, t. 1, f. 1–3.

TAENIA SCORPII.

TAENIA capite carinato mutico, oſculis lateralibus diuergentibus, articulis inaequalibus. Nye danſke Videnſk. Selſk. Skrift. 1, S. 61 — 151. Naturforſcher, 14. St. S. 144. 179.

Taenia oſculis lateralibus, vltimo tenuioris extremitatis articulo tetragono. *Zool.* dan. pr. 2656. Faun. groenl. 299.

Vermes ex Rhombi inteſtinis. *Leeuwenh.* arc. nat. p. 367.

LEEVW. primus in anguillis et rhombis Taenias has detexit, clariſſ. ZOEGA e Scorpio in ſpiritu vini communicauit, poſtea quamplurimos huius ſpeciei in Cotto *Scorpio* et Pleuronecte *maximo* viuos reperi l. c. deſcripſi.

Caput (in extremitate anguſtiore vti in congeneribus) in viuis momento mutabile: alternatim pro lubitu vermis in figuram *oblongam* trium vicinorum articulorum longitudine extenditur, ac tum apice truncatum tuberculoque prominulo vtrinque inſtructum, vel in *orbicularem* figuram retrahitur, et tum apice in cuſpidem obtuſam productum eſt; ipſum capitis medium canalis obſcurior aliquantum in carinam eleuatus percurrit, imaginemque articuli extimi quadrangularis obtulit. Vnam, cuius capitis margines ſurſum reflexi ſpathulam fingebant, ſemel reperi.

Margines corporis depreſſi interſectione articulorum crenati apparent; oſcula in anterioribus articulis nulla adſunt, in poſterioribus vero altera in pagina *pori* in macula albida nigricantes, in altera *papilla* alba ſubeleuata, punctaque ſeu globuli vtrinque diſpalati, qui *ouula*. *Oſcula* ſeu pori non ſeriem rectam in corpore Taeniae ſed hinc et illinc diuergentem conſtituunt, alterum in centro articuli, alterum in interſectione conſtitutum.

tutum. Articuli poſtici reliquis latiores punctis vtrinque diſperſis medio autem coaceruatis papillulamque exhibentibus repleti ſunt; horum coaceruatio oculo nudo punctum centri nigrum offert, armatus vero ouula ſeu globulos e membrana ovata pellucida punctulis nigricantibus impleta conſtantes diſcernit. Linea longitudinalis verſus vtrumque marginem totam Taeniam percurrit. Cauda obtuſa integra, in vnico indiuiduo emarginata erat; hoc caſu effectum eſt, margines tamen reſarciti erant. Finis caudae obtuſus Taeniam nullos adhuc dimiſiſſe articulos indicat.

In iunioribus ſpiritu vini ſeruatis nullum foramen in neutra articulorum pagina ne armato quidem oculo conſpicuum erat, in ſenioribus vero papilla albida centro perforata in altera pagina ac linea longitudinalis vtrinque impreſſa, foraminulum tamen difficilius conſpicitur.

In Cotti *Scorpii* inteſtinis ac in ventriculo etiam Pleuronectis *maximi* vulgaris.

Fig. 1. Taeniam Scorpii naturali,

Fig. 2. fruſtum intermedium aucta, cum ſerie pororum lineaque longitudinali vtrinque,

Fig. 3. caput orbiculatum cum papilla terminali et colli articulos anguſtiores,

Fig. 4. caput oblongum apice vtrinque tuberculato cum colli articulis,

Fig. 5. fruſtum intermedium poris diuergentibus naturali,

Fig. 6. tres articulos poſteriores valde aucta,

Fig. 7. articulum poſtremum poſtice eroſum marginibus tamen integris aucta magnitudine ſiſtunt.

Tab.

Tab. XLV.

GADVS RANINVS.

GADVS dipterygius cirratus, pinnis ventralibus biſetis.

Blennius pinnis ventralibus ſubſexfidis, cirro gulari. LIN. Syſt. p. 444; Fn. Svec. 216. *Zool.* dan. prodr. 359.

Blennius fuſcus, ore cirrato, pinnis omnibus ſetaceis. STROEM Sondmör, p. 322. *Zool.* dan. prodr. 360.

Gadus *raninus* Danſke Videnſk. Selſkabs Skrift. 12, p. 291 - 298, c. fig.

Gadus fuliginosus dipterygius, pinnis rectis, cirro mentali. Danske Skrift. 5 D. p. 107—125.

Totus nigro fuſcus ſquamis minutis et muco obductus; pupilla oculorum violacea, iris fulua; faux alba, dentes ſeriati rubent.

Caput valde depreſſum corpore latius; *Oculi* inter ſe et ab angulo oris aeque diſtantes. Rictus repandus; *Maxilla* ſuperior et inferior ſerie duplici dentium aceroſorum armantur; areola a ſuperiore aliquantum introrſum remota denticulis ſimilibus cooperta eſt. *Lingua* obtuſa, carnoſa, craſſa. *Truncus* ad pinnam dorſalem vsque depreſſus, latiſſimus, dein compreſſus curtus et acuminatus.

Pinnae omnes nigrae, ſolito carnoſiores, radiique acumine molli, non rigido terminantur. Pinna dorſalis et analis eiusdem fere longitudinis, poſtice abrupta.

Radiorum ventralium bini priores in ſetam ſeu *cirrum* excurrunt; horum poſterior priore duplo longior eſt.

De-

Deſcriptiones clar. Virorum STROEM et BRÜNNICH exactae; hi vti ego ſpecimina e mari habuere, LINNE' vero et in Fauna et in ſyſtemate lacuſtrem dicit, STROEM igitur ſuum a *ranino* diuerſum autumauit, eundemque ego eius auctoritate, vti liber cit. notaque † indicant, (cum nec LINNEI lacuſtrem nec noſtrum marinum eo tempore vidiſſem) in prodromum intuli. An reuera iidem ſint, inquirant, quibus lacuſtris ſpeciei copia ſit.

Habitu reuera magis Gadis, quam Blenniis accedit, vti recte meminit clariſſ. BRÜNNICH, pinnae vero nec pectorales in acumen attenuatae, nec ani plures ſunt; cum tamen facies a Blen. *viviparo* quoque, cuius tamen ob ſimilem habitum LINNEVS Blennium fecit, nimis aliena ſit, Gadum potius dixi.

Figura ſiniſtrorſa Gadum *raninum* ad viuum delineatum, dextrorſa faucem apertam, denticulorum ſeries, linguam et cirrum naturali magnitudine ſiſtunt.

Tab.

Tab. XLVI.

ASTERIAS VIOLACEA.

ASTERIAS ſtellata laxa, ſuperficie griſeo-fuſca: tuberculis violaceis.

Stella reticulata noſtra. *Aldrov.* inſ. 7, p. 753. f.

Echinaſtrum, ſeu ſtella coriacea pentadactyla, echinata. *Luid.* apud *Linck.* ſtel. p. 80. viuae ſubcaeruleae.

Stella marina quinque radiorum holſatica coloris violacei. *Kade* apud *Linck.* ſtel. p. 97, f. 1-9.

Stella pentadactyla violacea. *Lin.* Fn. Sv. p. 512.

Aſterias LINNAEO *rubens* dicta colore, ornamentis, radiorum defectu, exceſſu quoque, tantum variat, vt potius *varia* nuncupanda ſit. Reperi rubentem, rufam, ſubluteam, cineream, albicantem, nigram, griſeo-fuſcam et violaceam: tuberculis ſuperficiei nullis, raris, exiguis, proceris, ſeriatis et absque ordine ſparſis, aculeis nullis, ſeta ſubtilioribus, vel validis: (an omnes merae varietates, aut quae ſexus differentiae vel verae ſpecies haud conſtat) radiis quatuor, tribus, duobus et vnico orbam. *Columna* radiis tribus, *Linck* duobus ac vnico numerum quinarium excedentes iconibus expreſſerunt; maior hic numerus in locum vnius vel duorum perditorum ſuccreuit.

Noſtra *violacea* iterum variat ſuperficie vel tota, vel ſolis tuberculis violaceis, hisque rurſus vel ſeriatis, vel absque ordine ſparſis.

Diſcus orbicularis ſupra fuſcus, tuberculis granuloſis violaceis; granula innumera aculeum album e medio prominentem pluribus circulis cingunt. *Verruca* calcarea loco coriacearum ſolito adeſt: ſubtus apertura vti in reliquis huius familiae, laxa membrana inſtruitur.

Radii quinque concolores lanceolati, apice rubicundi ſerie triplici dictorum tuberculorum, medio nempe et vtroque margine, paucisque paſſim ſparſis armantur. Subtus in ſulco luteſcunt, tentaculis et ſtructura a caeteris minime diuerſi.

Verſus finem Auguſti menſis medio die in ſaxis iuxta ſuperficiem maris degere vidi plures eiusdem coloris; pulcherrimum ſpectaculum ſolis ſplendorem radiantibus tuberculis, vt cum ALDROVANDO loquar, *gemmae Turcoiae aemulis* reflectens.

Deſcriptio et figurae *Aldrovandi* rudes exſiccati indiuidui; dicta comparatio vnice ſpeciem indicat.

Kade, quem ignorauere, qui poſt *Linckium* de ſtellis ſcripſerunt, eodem, quo *Reaumur*, tempore et quidem exactius interiora huius animalis cum optimis figuris tradidit.

In ſinulo *Hallangspollen* Dröbachio confini frequens.

Tab.

Tab. XLVII.

DORIS OBVELATA.

DORIS alba corpore elongato lamella repanda, ſupra punctata. *Zool.* dan. pr. 2768.

Concha ſine teſta. *Planc.* conch. minus not. p. 105, t. 5, f. G. H.

Corpus elongatum ſubtus glabrum album, ſupra lamina repanda obtectum; et corpus et lamina, aliquantum pellucent; haec marginem ſinuatum, illud varie inciſum habet. *Lamina* ſupra punctis conuexis inaequalibus, papillulas ſimulantibus, ac in ſulphureum vergentibus, ſubtus vero venulis creberrimis, non in omnibus aeque conſpicuis, exornata eſt. In ſuperficie laminae verſus antica puncta bina maiora ſulphurei coloris aequaliter inter ſe et margines diſtantia elucent; e quolibet raro exſeritur *tentaculum* ſimplex, at vix vltra lineam. In medio verſus poſtica punctum maius laminae concolor; ex hoc lobus confuſe ſerratus, *ani* ornamentum, protruditur. In ipſo corpore nec os, nec caput diu detegere potui; antica demum corporis pars in orbiculum porrigebatur; hic *caput* medio rima longitudinali ſeu ore notatum, loboque auriculari vtrinque iuxta baſin adauctum obtulit. Oculos nullos vidi. Limacis inſtar laminam varie plicando incedit.

PLANCVS os animalis anum et vice verſa dixit; corpuſcula globoſa alba, quae interdum emittere dicitur, capitulo auriculato noſtrae conueniunt, zonulam vero nunquam vidi; vaginula in figura *Planci* ad *n* vix foramen eſt, corpuſculum potius globoſum, bina

enim talia intra cutem pellucere vidi, ſexus forte organa; vaginula ad *m* veſtigium capitis retracti mihi videtur.

In fundo ſinus Dröbachienſis bis reperi.

Fig. 1. pronam cum tentaculis ac ani laciniis exſertis,

Fig. 2. ſupinam laminae ſeu velamento venoſo iniacentem capitulo exſerto naturali magnitudine ſiſtunt.

DORIS LAEVIS.

DORIS oualis alba corpore ſupra planiuſculo laeui. *Lin.* Syſt. p. 1083. *Zool.* dan. pr. 2774.

Corpus carnoſum, ovale vndique coloris lactei, glabrum. Supra verſus antica tentacula vltra marginem corporis porrecta; iuxta poſtica foramen anale octo organis plumoſis cinctum. Subtus in medio abdomen elongatum, poſtica verſus acuminatum, antice fimbriatum, inteſtino longitudinali pellucente.

Hanc et ſequentem clariſſimus KOENIG LINNAEO, mihique figuras communicauit. Plumas compoſitas huic, ſequenti vero ſimplices tribuit LINNAEVS, at in figuris KOENIGII aequales ſunt.

In maritimis Islandiae.

Fig. 3. pronam,

Fig. 5. ſupinam naturali magnitudine,

Fig. 4. plumulam ani aliquantum auctam ſiſtunt.

DORIS FVSCA.

DORIS oualis, lamella ſcabra, punctata. *Zool.* dan. pr. 2768.

Doris *bilamellata* ouata, corpore ſupra lamella plana, ſcabra. *Lin.* ſyſt. p. 1083.

Corpus glabrum, ſupra pallide fuſcum atomis ſparſis cinereis, ſubtus album, poſtice in inceſſu acuminatum et extra lamellam porrectum. *Lamella* vel membrana corpus vndique cingens ſupra punctis minimis pallide ſulphureis: haec oculo armato cuſpides videntur, dehinc ſupra ſcabra, ſubtus vero glabra et alba. *Tentacula* duo teretia annulata, fuſca, baſin verſus glabra, pallida et pellucida. *Anus* transuerſus ſex plumis ſulphureis cingitur; hae flexiles et retractiles ſimul vel ſingulatim pro lubitu animalis, vti quoque tentacula.

More limacis incedit, anticam lamellae partem lente mouens. Oculos et os detegere non potui.

Vix recte LINNAEVS limacem *bilamellatum* Fn. Suec. 2094. huic in ſyſtemate ſubſtituit, cum hic vermis marinus, ille vero, ſi fides MARTIN habenda, inteſtinalis ſit, ac quatuor tentacula habeat; plures *Pleuronectes* diſſecui, at ſimilem haud inueni.

Quoniam haec Doris binas lamellas non habet, ac D. *obuelata* ſplendidiori lamella inſtruitur, nomen *bilamellatum* in *fuſcum* mutaui.

In ſinu Dröbachienſi medio Septembris ſupra Zoſteram reperi, at, cum frater dilectus iam in Daniam reuerſus eſſet, figuram KOENIGII, quam pictor eius in Islandia delineauerat, qualemcunque ſubſtituere cogebar.

Fig. 6. pronam,
Fig. 9. ſupinam naturali magnitudine,
Fig. 7. tentaculum,
Fig. 8. lacunam ani cum vnica plumula auctam ſiſtunt.

Tab.

Tab. XLVIII.

CANCER PALVDOSVS.

CANCER corpore carinato, pedibus branchialibus, cauda filiformi, ouariis ſiliquoſis.

Maxime affinis Canc. *ſtagnali*, quem apprime deſcripſit ac figuris illuſtrauit clariſſ. SCHAEFFER in monographo *fiſchförmiger Kiefenfuſs* 1762, t. 1. f. 1 - 16, cum quo multa communia, plura tamen diuerſa habens, cauda imprimis filiformi, genitaliumque maris ac ouariorum foeminae diuerſo ſitu et ſtructura differt. Nimis curta deſcriptio Cancri *ſalini Linnaeana* aeque conuenit, at, quoniam cornuum frontis ſplendidorum ne verbo quidem meminerit, noſterque pediculo quadruplo maior ſit, an idem? minus conſtat.

Caput globoſum ſuperne antennis binis ſetaceis, ac inter has in ipſo vertice punctis binis nigris approximatis, an Ocelli? inſtruitur. *Oculi* bini a latere capitis e tubulo protuberantes. E fronte porriguntur *cornua* duo in ſexu diuerſo diuerſa: articulus baſeos in vtroque breuior truncatus, apicis in mare altero margine ſinuatus eſt, ſerieque denticulorum laterali ac vngue longo curuo armatur, in foemina vero absque denticulis vnguiculo inſtruitur.

Truncus cruſtaceus pellucidus, compreſſus, arcuatus, ſegmentis vndecim praeter collum et baſin caudae conſtat.

Pedes branchiales ſeu natatorii vndecim paria, non vti in C. *ſtagnali*, ex tribus *lamellis* barbatis aequalibus compoſiti, ſed quilibet e quatuor lamellis inaequalibus, in oſſiculo articulatis, ſibique baſi incumbentibus coalitus eſt: *ſuperior* ſeu ventri proxima ſuborbicularis margine ſerrulatus denticulis ſetam longam emittentibus, *ſecunda* ouata mutica, *tertia* huic collateralis maior in triangulum effiſta, margine antico ſinuato et ſerrulato

absque ſetis, poſtico omnino mutico, inferiore vero ſetis validioribus, quarum quatuor denticulis maiori augmentatione videndis armantur; *quarta* denique ouealis, ſecunda maior, omni margine denticulis ſetisque longiſſimis inſtructa. Prima lamella candidi, reliquae fuſci coloris ſunt.

Infra pedes in *mare* proſtant organa bina membranacea apice latiora ac truncato-ſinuata; intra membranam pellucet oſſiculum bifurcum. Horum loco in *foemina* propendent *ouaria* bina elongata, cylindracea, compreſſa, leguminiformia; conſtant membrana pellucida, intra quam *oua* ſphaerica ſeptem vna ſerie in plerisque; alterum ouarium abſuit.

Cauda corpore fere longior, filiformis, teres, articulata, flexilis, vbique aequalis, opaca, apice fiſſa cruribus ſubulatis margine ſetiferis.

In nomenclatura faſciculi iconum ſecundi *Squilla* dicta, *Cancris* potius annumeranda.

Plures ſpiritu vini ſeruatos e paludoſis Groenlandiae communicauit illuſtris ARENSBVRG tum ſocietatis groenlandicae director.

Fig. 1. marem naturali,

Fig. 2. eundem, Fig. 3. foeminam,

Fig. 4. cornu maris, Fig. 5. cornu foeminae,

Fig. 6, 7 et 8. lamellas pedum branchialium vario ſitu aucta magnitudine exhibent.

Tab.

Tab. XLIX.

ASCIDIA PARALLELOGRAMMA.

ASCIDIA candida, conuexa, hyalina; ſacculo reticulato, luteſcente, aperturarum altera laterali. *Zool.* dan. pr. 2737.

Aſcidiarum pelluciditate, conſiſtentia, colorumque ſplendore ſpectatiſſimam haec Tabula offert.

Statura oblonga ſubquadrata angulis obtuſis. *Tegumentum* ſeu cutis exterior candida, cryſtallique inſtar pellucentiſſima, laeuis, baſi vero, qua fucis adhaeret, quaſi floccis obducta. *Sacculus* albus in vtraque pagina ſtriis candidioribus ſubtiliſſimis transuerſim et ſecundum longitudinem cancellata, lineisque obliquis concoloribus in area ſuperiore verſus margines ſparſis notatur; hae in altera pagina deſunt, ſtriae vero vtramque occupantes paſſim obliterantur. *Aperturarum* altera in ipſo vertice, altera in margine laterali vix ad tertiam ſacculi longitudinem remota, papillas apice punctis coccineis inſcriptas mentiuntur.

Interanea pulchre pellucent, inteſtinum nempe nigrum prope a laterali apertura iuxta marginem ſacculi arcuatim deſcendit, baſin occupat ac verſus oppoſitum marginem perditur. In altera pagina idem inteſtinum linea decurrente alba notatur, ac aliud viſcus aurantium globoſum alteri inteſtini extremitati incumbit; huius hemiſphaerium ſuperius punctis flauicantibus confertis, quae *ouula* ſuſpicor, tegitur, inferius in tubulum flauum producitur; pars ouulorum inteſtino vtrinque adiacentia albicant.

Varietatem lineis obliquis coccineis iuxta margines areae ſuperioris rarius reperi.

In Fucis ſinus Laurvigenſis haud frequens.

Fig. 1. Varietatem lineis coccineis,

Fig. 2. et 3. ſpeciem ab vtraque pagina ſiſtunt, et haec et illa naturali magnitudine, vti fuco inſident, delineatae ſunt.

ASCIDIA VIRGINEA.

ASCIDIA elongato-compreſſa, cryſtallina, laeuis ſtriis transuerſis coccineis ſacculo rubente. *Zool.* dan. pr. 2732.

Haec fruſtum glaciei viſu, tactu et ipſo frigore refert, vix vlli pulchritudine ſecunda.

Corpus inaequalis ſtructurae, durius quam praecedens, lubricum, laeue, pellucens, cryſtallinum. *Sacculus* venis roſeis longitudinalibus raris, transuerſis crebris interſtinctus; venarum in quibusdam ſolum veſtigium ſupereſt. *Aperturarum* altera in vertice, altera verſus latus, non tamen in ipſo margine, ſed intra eundem, hinc in altera tantum pagina conſpicitur; vtraque apertura punctis coccineis raris cingitur; inferior in quibusdam coaleſcit.

Interanea rubra, lumini obuerſa flaua apparent; colla ſeu tubulos binos ad aperturas pertingentes, oeſophagum et inteſtinum offerunt. Hoc ſerpentis inſtar flexum, qua ſordibus repletur coeruleſcit, ſacculo verò exemtum coloris carnei eſt.

Saxis adhaeret fibrillis aegre conſpicuis.

Sub initium Iulii menſis ad rupes orientales caſtelli *Stavern* Norvegiae reperi.

Fig. 4. errore ſculptoris inuerſa et e ſaxo pendula eſt. Saxo inſcripta eſt Teſta *ſerpulae* ac rudimentum Milleporae *polymorphae* rubrae.

TRITO-

Tab. L.

TRITONIVM VNDATVM.

TRITONIVM teſta oblonga, transuerſim ſtriata, anfractibus oblique carinatis. *Zool.* dan. pr. 2938. Fn. groenl. 394. Brit. Zool. 4. t. 73, f. 90. *Regenſ.* conchyl. 2, t 5, f. 50.

Buccinum *vndatum* teſta oblonga rudi, transuerſim ſtriata, anfractibus curuato-multangulis. *Lin.* ſyſt. p. 1204.

Buccinum craſſum rufeſcens, ſtriatum et vndatum. *Liſter* anim. angl. p. 156, t. 3, f. 2.

Buccinum tenue, leue, ſtriatum et vndatum, l. c. p. 157, t. 3, f. 3.

Buccinum breuiroſtrum, tenuiter ſtriatum, pluribus vndatis ſinubus diſtinctum. *Liſt.* conchyl. t. 962, f. 14.

Buccinum breuiroſtrum magnum tenue leuiter ſtriatum, l. c. f. 15, A.

Buccinum piloſum craſſum. *Rumph.* t. 29, f. H.

Buccinum vulgare craſſum oceani ſeptentrionalis. *Mart.* et *Chemn.* Conchyl. 4. B. p. 66, t. 126, f. 1206-1211.

Buccinum canaliculatum, medium, vulgare, rufeſcens, ſtriatum, pluribus coſtis vndatis diſtinctum. *Coſta* teſtac. Britan. p. 122, t. 6, f. 6.

Buccinum marinum noſtras coſtis faſciatis et ſtriatis. *Petiv.* muſ. p. 83.

Buccinum teſta ouata, acuta, coerulea, ſpiris 5 vt et ventre vndulatis, ſtriis transuerſis innumeris. *Olavſ.* Reiſ. 2, §. 901, A. t. 80, f. 1, et t. 11, f. 2.

Buccina intrinſecus liuida, extrinſecus terrea ſtriis minutiſſimis et aliis craſſis ductu vndato. *Buonanni* Muſ. Kirch. p. 460, t. 99, f. 191. Ricreat. p. 213, f. 189.

Bucci-

Buccina ſenis orbibus finita, minutiſſimis filis transverſe ductis aſpera colore tophaceo in parte externa, interna vero albo. Muſ. Kirch. l. c. f. 192. Ricr. p. 254, f. 190.

Cochlea veſicaria tenuiſſime lemniſcata coſtisque ab vno ſpirali ſulco ad alium protenſis ad finem vsque diſtincta, ſex ſpiris conſtans. *Seb.* theſ. 3, t. 39, f. 61.

Cochlea limacum marina, ex rufo-luteis coſtis diſtincta, tenuibus filamentis arcte ſibi mutuo adpoſitis circulata, ſuperficie nonnihil tuberoſa, l. c. f. 76 - 80.

Cochlea dilute coerulea. l. c. f. 81, 82.

Turbo norvagicus. Nov. lit. mar. balth. 1699, p. 118, f. 4. *Knorr* Vergn. p. 33, t. 19, f. 5. Delic. nat. 1, p. 55, t. 13, VI. f. 6.

Ström Sondmör 1, p. 182, *α*.

In tanto ſcriptorum numero, qui teſtae huius Tritonii figuram dedere, nemo limacem, indigenam tamen delineauit, quid quod, ne eius quidem, ſi Faunae groenlandicae auctorem excipias, vel epidermidis teſtae verbo meminit. Hoſpitem dehinc teſtamque, vulgarem licet, et epidermide tectam et nudam icone illuſtrare haud ſuperuacaneum fore credidi.

Teſta oblonga et transuerſim et oblique vndulata, vndis obliquis tamen robuſtioribus, ſeu ſtrigis transuerſis exilibus, obliquis toroſis, ſulcoque transuerſarum ſtriis exarato. *Anfractus* octo vel nouem, ſtrigae obliquae ſeu carinae in maximo euaneſcunt, in minimis ſeu binis apicis extimis nec hae, nec transuerſae exiſtunt. *Apertura* lunata iuxta columellam canaliculatam in planum declinatum extrorſum depreſſa eſt. In adultis margo labri non crenatus; ſed incraſſatus integer introrſum ſubdepreſſus, labiumque oppoſitum laeve ſtrigas columellae foſſulamque iuxta apicem occultat.

Limax

Limax albus, ſubtus fuſcus, maculis nigris vndique aſperſus eſt, dorſumque corrugat. *Caput* dilatatum *tentaculis* binis ſubulatis, *oculisque* totidem inſtruitur; hi in angulis exterioribus tentaculorum puncta duo minutiſſima atra, illa corpori concoloria. *Sipho* canaliformis concolor, canaliculo columellae iniacens, vnciamque fere extra teſtam protenſus, apice truncatus eſt.

Operculum corneum, caudae limacis ſub apicem affixum, interiore pagina laeue, exteriore ſtriis ſubtilisſimis concentricis notatum. Punctum, quod ambiunt ſtriae, non ipſo operculi centro, ſed ad latus remotum eſt.

Cum teſtacea *marina* et *fluuiatilia* praeſertim ob diverſa hoſpitum organa et mores ſub vno genere manere nequeant, quod iam in ſecundo volumine *hiſtoriae vermium* monui, his nomen *Buccinum*, promiſcue hactenus a Conchyliologis adhibitum, ſeruaui, illis nomen *Tritonium* in Zool. dan. prodromo, pridem impoſui.

In ſinubus Oceani ſeptentrionalis vulgaris.

Fig. 1. Teſtam epidermide tectam limacemque exſertum cum ſiphone et operculo,

Fig. 2 et 3. fruſtum membranaceae epidermidis ab vtraque pagina,

Fig. 4. teſtam nudam exhibet.

Tab.

Tab. LI.

FASCIOLA SCABRA.

FASCIOLA elongata, teres, ſeriatim denticulata.

Mirabile hoc animalculum inter minima ſui generis numerandum; oculo enim nudo vix conſpicitur, vitro dehinc inquiſitorio (Gallis *la loupe*) quaerendum, ac tum quaſi comma fuſcum in conſpectum ſubit. Hoc ope forcipis in orbiculo microſcopii poſitum Faſciolam viuidam, pellucidam, teretiuſculam apice et quartam corporis partem apertura orbiculari inſtructam exhibet. Vtraque pro lubitu animalculi vti in congeneribus exſeritur et retrahitur, ſphaerulamque durioris ſubſtantiae ac foveatam, retractilem et protenſilem continet.

Corpus transuerſe ſtriatum, margine ſerrulatum: an denticuli rugis ſegmentorum debeantur, aegre extricatur. Maiori amplificatione, dum animalculum aliquantum quieſcebat, non rugas, ſed denticulos totum corpus pluribus ſeriebus occupantes eſſe diſtincte conſpiciebatur.

Ope preſſionis inter duas lamellas vitreas *interanea* clarius videntur. Ab apertura antica per totum corpus ad poſtica vſque ducitur duplex vaſculum album filiforme; aliud nigrum inteſtiniforme inter vtramque aperturam a globulo oritur ac per varios anfractus medio corporis complexos poſtica verſus excurrit; hoc ouulis cryſtallinis, quae ruptione copioſe effundi vidi, farctum erat. Inter anfractus veſiculae duae maiores albae ſecundum longitudinem diſpoſitae, ac moleculae duae globoſae nigrae ſitu obliquo aderant.

Intra poſticam extremitatem in pluribus videbatur corpuſculum ouato-oblongum rugoſum, album, ipſa Faſcio-

Faſciola pellucidius; hoc in quibusdam extus propendebat altera eius extremitate intra poſticam Faſciolae transparente, vel adhuc rugoſum, vel in duplam et triplam longitudinem explanatum. Hoc prima facie ideam generationis per diuiſionem transuerſalem, qualem in *Naidibus* et *Infuſoriis* quibusdam videre eſt, reuocauit, at plurium contemplatione, foetum eſſe poſtice protruſum matrique adhuc adhaerentem, edoctus ſum: intra poſtica enim iacentem et foris protrudi et retrahi vidi.

In ventriculo Gadi *barbati* medio Novembris.

Fig. 1. quasdam ope vitri inquiſitorii ſiſtit,

Fig. 2, 3, 4, 5. vario ſitu valde auctas,

Fig. 6 et 7. fruſta cutis denticulatae,

Fig. 8. fruſtum vaſculi inteſtiniformis cum ouulis.

Tab.

Tab. LII.

NEREIS CORNICVLATA.

NEREIS ſubdepreſſa, pinnata, pedibus cirro ſetaque longa ſimplici.

Inter minimas albidi coloris, oculo nudo aegre conſpicua, lentis vero ope oculis ſuis rubris magnis mox diſtinguitur.

Corpus planiuſculum ſegmentis in medio vix conſpicuis, vtrinque tamen valde diſtantibus, ſeu vtrinque inciſum et quaſi pinnatum.

Caput tentaculis ſex inſtructum, binis nempe anticis furcatis ſeu duplicatis cruribus diuergentibus, lateralibus quatuor ſimplicibus, duplo longioribus et exilioribus. *Oculi* ſupra ſeu in pagina aduerſa duo quaſi ex pluribus glomerati, in reuerſa quatuor aeque diſtantes, poſtici minores; omnes ruberrimi ſunt.

Segmenta viginti octo, pedibus vtrinque inſtructa, in corpore numeraui. *Pes* quilibet baſi carnoſa faſciculo ex ſetis minutis expanſili, cirro flexili et ſeta ſolitaria longa rigida terminata conſtat. *Cauda* cirris binis longioribus finitur.

Feſtiue ſeſe varie torquet et mouet oculis ſuis ſplendida.

A figuris Nereidis *noctilucae* auctorum tentaculis, ſeta pedum ſtricta ac defectu ſplendoris differre videtur.

In aqua marina plures annos bis tantum obuia.

Fig. 1. N. *corniculatam* naturali,

Fig. 2. eandem aucta,

Fig. 3. anticam capitis ſupini partem cum oculis et tentaculis furcatis,

Fig. 4. pedem cum ſeta elongata, cirro et faſciculo ſetarum valde auctum ſiſtit.

NEREIS PROLIFERA.

NEREIS depreſſa pedibus cirratis, tentaculo frontis ſolitario.

Caput rotundatum tentaculis tribus, vnico nempe e fronte pone oculos porrecto, ac binis paulo breuioribus infra marginem anticum prodeuntibus inſtructum; praeter haec ſex ſimillima lateralia, tria nempe vtrinque, breuius qua collum capiti iungitur, longius ex ipſo collo, ac longiſſimum e primo corporis ſegmento pedato, aequale tentaculo frontali; hinc nouem tentacula cirris pedum, longitudine excepta, ſimillima anticum vermis occupant.

Oculi ſupra puncta quatuor nigra, poſtica minora, ſubtus duo.

In ore nec forceps, nec in congeneribus ſolita proboſcis videbatur; loco eius autem pellucebat tubulus apice truncatus, craſſior, flexuoſus, per quinque ſegmenta ductus, ac in ventriculum transuerſim ſtriatum finitus; ſitum inteſtini ſeries ſcybalarum indicabat.

Corpus ruſum materie mucida paſſim impletum. Segmenta pedata numero diuerſa ſunt, 32 enim ad 46 vsque in exemplis integris nec vllum diuiſionis rudimentum ne microſcopio quidem prodentibus numeraui.

Pes quilibet lobo carnoſo obtuſo, faſciculum ſetarum exſerente, cirroque ſupero, frontis tentaculo triplo breviore, conſtat. *Cauda* cirris duobus mediae longitudinis terminatur.

Phaenomenon in *Nereidibus* nondum viſum, cuius ne ſuſpicionis quidem rudimentum vnquam in congeneribus adfuit, generationem nempe per diuiſionem, in *Naidibus* vulgarem, haec ſpecies palam offert. Reperi matrem, cui tres foetus diuerſae aetatis in vnam longitudinem

dinem adhaerebant: mater triginta ſegmentis pedatis, filia *minor* matri proxima vndecim nondum euoluto capite, remota ſeu *ſenior* ſeptendecim capiteque cum oculis et tentaculis euolutis ac cauda matris, *media* ſeptendecim ſegmentis capiteque euolutis inſtructa erat. Binae poſteriores preſſione a matre diſrumpebantur. In poſtrema ſeu ſeniore ſegmenta a latere materia nigra punctisque albis paſſim pellucentibus impleta erant; haec preſſione e corpore exploſa corpuſcula oualia puncto pellucido notata ſiſtebant; an *oua* et quomodo in filia matri adhuc adhaerente iam conſpicua? in penultimae ſeu minus adultae ſegmentis a latere aderant corpuſcula minora, oua ſimulantia, an iuniora?

In ſinubus Norvegiae raro.

Fig. 5. N. *proliferam* binis foetubus poſtice affixis naturali,

Fig. 6. eandem aucta magnitudine,

Fig. 7. pedem cum cirro et ſetis,

Fig. 8. ouula valde aucta,

Fig. 9. eadem minori augmentatione exhibent.

Tab. LIII.

MYTILVS MODIOLVS.

MYTILVS teſta laevi nigra, margine anteriore ſubcarinato, iuxta nates ſinuato.

Mytilus teſta laeui margine anteriore carinato, natibus gibbis, cardine ſublaterali. *Lin.* Syſt. p. 1158. Muſ. L. U. p. 542. Zool. dan pr. 3014. Brit. Zoolog. 4, t. 66, f. 77. *Gron.* zooph. 3, n. 1209.
Mytilus conchifer. *Cluſ.* exot. l. 6, c. 15, f.
Mytilus e Norvegia ſtupendae magnitudinis. *Worm.* muſ. p. 256.
Mytilus grandis. *Rondel.* teſt. l. 1, c. 38, f.
Diconcha ſulcata craſſiſſima. *Klein* oſtrac. p. 146. t. 10, f. 47.
Knorr Vergnüg. der Augen, 4, p. 25, t. 15, f. 1.

Teſta rudis, craſſa, epidermide nigra et quaſi picea, nuda vero cinerea, rubens vel alba, altera extremitate infra nates ſinuata, iuxta marginem cardinis in carinam compreſſa. *Valuulae* quoque in quibusdam iuxta aperturam in carinam aliquantum comprimuntur, in aliis ſubtumidae ipſiſſimo margine oblique depreſſae ſunt. *Vmbones* elongati, obliqui; *Nates* argentei coloris. *Cardo* ſublateralis niger, lithantracinus. Intus alba glabra, tuberculis ſaepe obſita, maioribus ad foſſiculam cardinis.

Hoſpes ſingularis ſtructurae rubri et aurantii coloris: eſt maſſa nempe carnoſa, mollis, laete rubens, punctis pallide flauis ſparſa; huic verſus anguſtiorem extremitatem corpus adiacet rugoſum et cylindricum, cuius apice *penicillus* capillis ſeu filamentis nigrovirentibus compoſitus prodit; huic rurſus collaterale eſt organum elongato-conicum altero latere planiuſculum ſulcoque longi-

longitudinali & *papilla* alba conica inſtructum; haec non in omnibus conſpicitur, forte retracta. Juxta dictum organum verſus cardines teſtae ſita eſt alia maſſa carnoſa nigra, maculis vbique luteis inaequalibus imbuta. Muſculus maior validiſſimus, tendinoſus, cylindricus pallide luteus vtrique valuulae annexus; minores duo albi oppoſiti altera extremitate alteri valuulae, altera carnoſae animalis ſubſtantiae adhaerent; hi in tendinem filiformem extendi poſſunt. Haec omnia a quauis valuula membranae quatuor branchiales diuerſae latitudinis (interiores ſtriatae) retractiles et expanſiles inuoluunt; extima totam valuulam intus obueſtit.

Mytilus et in ſicco poſitus partem valuularum latiorem vltra vnciae ſpatium, anguſtiorem tertiam vnciae partem, ac tum ligamentum ſtriatum valuulas connectens rigidiſſime extenſum eſt, aliquot dies aperire et claudere valet; diutius apertum mortuum credidi, tactus vero fulgure citius valuulas arctiſſime clauſit.

Plures Serpulis, Balanis, Fluſtris, Milleporis, Gorgoniis, Alcyoniis, Sertulariis, Fucis, conchisque minoribus obſitas reperi; hi microcoſmum REDI et LINNAEI mentiuntur. CLVSIVS iam talem loco citato deſcripſit pingique curauit. Nec tamen, tantos naturae myſtas in re fortuita et vulgari peculiare quid ſuſpicatos eſſe, eximiumque CLVSIVM *paruas adhaerentes conchas, hirtis veluti capillis obſitas, incrementum ſumente concha, etiam paruos frutices generare, conchas prolaturos*, arbitratum, ſatis mirari nequeo. Concha parua in exemplo Cluſiano delineata alia ſpecies eſt, et quidem Mytilus *barbatus*.

Iisdem locis ac Myt. *modiolus* degit alius minor, ſub epidermide nigra ac intus verſus latiorem extremita-

 tem

tem totus violaceus, valuulis iuxta cardinem minus elevatis, iuxta aperturam complanatis, ſpecie, vt videtur, diverſus; nec ſynonyma, quae Linneus a Rumphio, Liſtero, Gualtieri, Petiuero petiit, noſtro conueniunt.

In ſinubus Noruegiae et in freto Oreſundico vulgaris.

Fig. 1. teſtam,

Fig. 2. hoſpitem alteri valuulae iniacentem naturali magnitudine,

Fig. 3. organum conicum ſulcatum ac papillam baſeos,

Fig. 4. fruſtum membranae ſtriatae,

Fig. 5. fila nodulosa membranam componentia aucta magnitudine exhibet.

Tab. LIV.

HIRVDO FASCIOLARIS.

HIRVDO dilatata alba, interaneis pellucentibus.

Berlin. Schrift. 1, p. 206.

Corpus membranaceum, depreſſum, pellucidiſſimum, dilatatum, album, antice in triangulum anguſtatum, apice truncatum, poſtice rotundatum, medio ſutura filiformi transuerſim curuata, nigra, margines verſus bifurcata in areas duas diuiſum; crura furcae inter ouula fuſca totum marginem occupantia euaneſcunt. In area antica apice animalculi conſpicitur apertura circularis, a qua tubulus curuatus variis anfractibus luteſcentibus in alterum latus vltra ſuturam extenſus deſcendit; in oppoſito latere interanea globularia pellucent, centro autem bulla orbicularis hyalina, ſplendida, an porus, alter *Faſciolae* caracter? In area poſtica a medio ſuturae excurrit filum flexuoſum nigricans, quod volumine ſenſim augetur et poſtica variis flexibus occupat; orbiculi maiores pallide luteſcentes in altero latere duo, in altero vnicus, conſpicui.

Ad quodnam genus animalculum hoc referendum ſit, aqua haeſit et adhuc haeret; cum *Faſciola* plurima, porum nempe anticum, inteſtina flexuoſa ac ouaria lateralia; cum *Hirudine* pauca habitationem ſcilicet extra inteſtina, ac complanatam ſtructuram, qualem in H. *Hippogloſſi*, et in H. *hyalina*, quam prima facie refert: cum vtraque quaedam, bullas nempe orbiculares et corpuſcula globoſa, communia habet. Animalculum tamen, licet vnius tantum ſpeciminis copiam habuerim, deſcriptioque manca ſit, in tanto interaneorum ſplendore prorſus ignorari nolui, eique nomen in re ambigua, donec poſtera aetas acuratiora doceat, ex vtroque genere indixi.

Vermem, quem clariſſ. BLOCH in Anate repertum in *Abhandl. von Eingewcidew.* p. 35, t. 10, f. 5 - 7. nomine *Cucullani conoidei* deſcripſit ac delineauit, *Faſciolam*, minime *Cucullanum* eſſe euincunt totus habitus, porus anticus exſertilis et retractilis — *Hirudo inteſtinalis* p. 36, t. 10, f. 10. potius Faſciolae, Planariae aut Kolpodae generis eſt.

Faſciola ſimplici poro, quam clariſſ. GOEZE, *Naturf.* 14, p. 137, indicat, eadem ac in *Naturgeſch. der Eingeweidew.* t. 13, f. 8 - 11. depicta eſſe videtur, plurimaque cum noſtra communia habet.

Inteſtino Anatis *domeſticae* extus adharentem reperi.

Fig. 1. Animalculum naturali,

Fig. 2. idem aucta, ac

Fig. 3. valde aucta magnitudine ſiſtunt.

HIRVDO HIPPOGLOSSI.

HIRVDO dilatata albida, medio corporis ocello didymo candido. *Zool.* dan. prodr. 2669. Faun. groenl. 302, t. 1, f. 8.

Tertia pediculorum ſpecies. *Baſt.* ſubſec. vol. 2. p. 138, t. 8, f. XI.

Corpus ouale, depreſſum, pellucidum, album, antice ſubacuminatum, poſtice orbiculo magno inſtructum, paſſim ex vaſculis repletis cinereo-nigricans. Antica pars ſeu *caput* ſubtriangulare, macula cinerea vtrinque notatum; *oculi* ne ope microſcopii quidem conſpiciuntur. *Abdomen* organis binis linearibus flexuoſis nigris, vaſcula ramoſa extrorſum emittentibus, in tres areas longitudinales diuiditur: area intercepta, ſeu media, varia continet interanea: antice nempe duplex par glomerum albedine cretacea, horum poſterius maius eſt; dein vaſculum inteſtini forma flexuoſum candidum, mox organum orbiculare ſolitarium obſcurum, et denique in ipſo corporis medio bina transuerſim poſita orbicularia alba, punctis minimis repleta, an ouaria? areas laterales vaſcula ramoſa vndique occupant. *Cauda* ſeu lamina orbiculata ſupra laeuis eſt, ſubtus vero tuberculis ſeriatim a centro excurrentibus, *hamulis* duobus verſus poſtica, ac *cuſpidibus* binis verſus medium inſtruitur, marginemque inflexum habet.

Tuberculis, hamulis et cuſpidibus ſeſe cuti *Hippogloſſi* tam arcte affigit, vt difficillime auferatur.

More *Hirudinum* incedit, prima facie *Faſciolam* ſimulans; nutrimento deſtituta tota fere alba apparet.

BASTER animalculum hoc *Lernaeam* LINNAEI minus accurate nominat, figurasque nimis rudes, idola Hetruſcorum potius ſiſtentes, dedit. Idem caudam caput credidit, id quod auctori Faun. groenl. quoque accidiſſe deſcriptio docet.

In cute Pleuronectis *Hippogloſſi* cauda orbiculari affixa.

Fig. 1. Hirudinem pronam naturali,

Fig. 2. aucta magnitudine,

Fig. 3. ſupinam naturali,

Fig. 4. aucta magnitudine exhibent.

Tab.

Tab. LV.

ASCIDIA CANINA.

ASCIDIA elongata, teres, flaccida ſacculo rubro *Zool.* dan. prodr. 2734.

Mentula marina. *Redi* opuſc. 3, t. 21, f. 6. Anim. viv. neglianim. p. 101, t. 15, f. 6.
Tethyum ſeu mentula marina penem caninum referens. *Planc.* conch. p. 45, t. 5, f. 5.
Tethium faſciculatum. *Bohadſch* anim. mar. p. 132, t. 10, f. 4, 5. *Seeth.* S. 126, t. 10, f. 4, 5.
Sac animal. *Rozier* Journ. de phyſ. 1777, Fevr. p. 137, t. 1, f. 1—7.

Cutis ampla, flaccida, alba, glabra, ſubhirta et ſubpellucida ſubſtantiae inter gelatinum et coriaceum mediae, apicem verſus rugoſa, latere altero ex pellucentibus interaneis rubra. In extremitate antica *papillae* duae ruberrimae excentrice ſtriatae, centro perforatae, poſtica vero fibrillis raris, quarum ope Fucis adhaeret, inſtructa.

Interanea tunica hyalina ſubtiliſſima obtecta *ſacculo* carnoſo flauo ſtrigis anguſtis ſanguineis inſcripto, apiceque in duo colla ſeu tubulos totos cruentos protenſo, baſi vero globoſa ſubuirente ſuffulto conſtant. Sacculo diſſecto in altero tubulo conſpicitur *oeſophagus* albus, reliquum corporis *ventriculus* albidus et *inteſtina* fuſca occupant. Totus hic apparatus tela retiformi convelatur.

Sic in maiore ſpecimine, in parte tabulae inferiore expreſſo, in minore, cuius icon ſuperius exſtat, cutis vireſcens, glabra et ſqualida erat, papillaeque apertura-

rum

rum occultatae. Caetera, dum minoris copiam haberem, curatius deſcribere neglexi. Junior Aſc. *canina* an diſtincta ſpecies, ambigo.

Tethyum PLANCI, quod pridem in vol. 6. act. nat. curioſ. p. 51. Aſc. *inteſtinali* ſubmiſi, huc referre oportet; hinc patet, *titulum et figuram*, vti PLANCVS voluit, *quid et quomodo ſit, vix ſatis ſuperque expoſuiſſe*, vagae enim deſcriptiones ſeu tituli figuraeque minus exactae diuerſas ſpecies miſcent et confundunt. Quoniam PLANCVS et BOHADSCH hoc molluſcum a ſaxis et fucis liberum reperiere, ad *Holothurium* iuxta mentem PLANCI pertinere ad credendum inducebatur BOHADSCH, *Tethyo* tamen et hic, et Plancus, cui mentem illam hallucinando imputat, et quidem recte adſcripſerunt; expreſſe enim PLANCVS dicit, *quum in extremitate fibras oſtendit, quibus adparebat ad ſaxa adhaeſiſſe, ad Tethya retulimus.* Figura Planci *Holothurium* quidem ob aperturam alterius finis cirros emittentem primo aſpectu potius, quam *Tethyum* offert, *Aſcidia* tamen noſtra eſt, extremitasque figurae obliqua antica eſt, ac duarum aperturarum veſtigia oſtendit, fibroſa vero poſtica; appendiculae filiformes enim, quibus adhaerere ſolet, radiculas fibroſas ſimulant.

Figurae clariſſimi *Dicquemare* bonae, deſcriptioque exacta, at faſciculorum anni 1777 copia ante annum 1783 nulla non opera mihi facta eſt; plumulas alterius aperturae, quas indicat, ſtriulas, (plumaceum enim quid in nulla ſpecie vidi) corpuſculaque veſiculae cordiformis nouellos foetus eſſe ſuſpicor. *Le Reclus marin* eiusdem authoris l. c. Mai p. 356, t. 2, f. 1-3. noſtra, quam in 14 pagina primi voluminis deſcripſimus, Aſcidia *mentula* eſt.

In

In ſinu *Dröbachienſi* Norvegiae Teſtaceis ac *Fucis* maioribus et faſciculatim, et ſolitarie affigitur; maior rarius obuia.

Fig. 1. ſuperior iuniorem vel diuerſam ſpeciem et duos adhaerentes pullos offert,

Fig. 2. interaneum eius ſeu ſacculum exemtum ab vno,

Fig. 3. ab oppoſito latere,

Fig. 4. caninae maioris externam faciem,

Fig. 5. cutis et tunicae internam faciem ac ſacculum rubrum,

Fig. 6. interiora ſacculi oſtendit.

Tab.

SQVILLA QVADRILOBATA.

SQVILLA pallida pellucida, lobis intermediis quatuor, pedibus decem vnguiculatis. *Zool.* dan. pr. 2359. *Faun.* groenl. 225.

Squilla cauda nulla pedibus quatuordecim, tertio quartoque paribus veſicaeformibus, natatoriis. Act. helv. 5, p. 368, t. 5, f. 4, 5, 7.
Cancer *atomos*, macrourus articularis, manibus adactylis, pedibus duodecim. *Lin.* ſyſt. p. 1056. Brit. Zool. 4, p. 17, f. 32.
Baſter ſubſeciv. 1, t. 4, f. 2, A. B. C.
Oniſcus *Scolopendroides*. *Pall.* ſpicil. 9, p. 78, t. 4, f. 15.

Et haec et precedens difficulter deteguntur, pedicellos enim *Tubulariae muſcoidis* cauliculosque *Conferuarum*, quibus adhaerent, gracili corpore mentiuntur.

Animal ſtraminei coloris pellucentiſſimum, ſubdepreſſum, teretiuſculum, linea longitudinali rubra notatum ſegmentisque ſeptem compoſitum. *Caput* ſeu ſegmentum capitis elongatum, undique aequale, fronte punctis binis nigris ſeu *oculis* inſcriptum, margine antico *antennis* quatuor ſetaceis inſtruitur. Harum *ſuperiores* inferioribus duplo longiores articulis quatuor, quorum extimus ſubulatus pluribus minutis annulis componitur, conſtant; *inferiores* ſetis obſitae articulis quinque, intimo et extimo breuioribus conſtructae ſunt. *Palpi* vnguiculati minuti articulis quatuor compoſiti.

Pedes decem inaequales: omnes chela vngueque mobili finiuntur: *anteriores* quatuor antrorſum verſi, retrorſum ſpectantes articulum baſeos falcatum habent; primum par ſecundo duplo breuius capiti iunctum eſt; ſecundum medio primi ſegmenti incraſſato annexum chelam

lam ſerratam habet. *Poſteriores* retrorſum verſi antrorſum ſpectantes, tribus vltimis corporis ſegmentis poſtice adnati ſunt; horum poſtremi duplo longiores, omnes vero ſetiferi praeter chelam et vnguem articulis tribus minutis conſtructi ſunt.

Segmenta corporis variae longitudinis: capitis brevius ſecundo, quod longiſſimum medio ſubtus incraſſatum; tertium et quartum duplo breuiora: his lobi ſeu *veſiculae* quatuor (cuique binae) compreſſae, pellucentes ſubtus adhaerent; quintum poſtice incraſſatum, longius; ſextum et ſeptimum minora ſubquadrata; tria vltima ſuperne denticulis duobus inſtructa ſunt.

Iuxta apicem capitis oritur *inteſtinum* totum corpus in extremitatem oppoſitam percurrens vaſaque ſanguifera pellucentia; in his ipſam globulorum ſanguinis circulationem videre licet.

More laruarum geometrarum incedit pedibusque ſex poſterioribus obiectis tenaciter adhaeret, corpusque filiforme hinc et illinc flectit.

Aliam huic ſimillimam ſex tamen veſiculis oblongis pedibusque quatuordecim inſtructam nuper reperi.

Horum inſectorum proprium eſt pedes primos in capite iuxta os et vltimos apice caudae affixos gerere. *Mantes* terreſtres habitu referunt, aquaticaeque dici merentur.

Deſcriptio Cancri *linearis* et *filiformis* Linneani, ſynonymonque a *Martens* petitum noſtrae Squillae aeque conueniunt, at citata BASTERI figura Cancrum *atomum* eſſe iubet; in aquis *dulcibus fluctuantibus* habitare hallucinatione dictum eſt; cur in *fluctuantibus* non percipio. Cauda in figura Baſteri certe errore delineata Linneum, vt has ſpecies cauda prorſus carentes *macrouras* ſeu longicaudas diceret, ſeduxit.

Ex-

Exactiſſimam clariſſ. viri PALLAS, GRONOVIVS et OTHO FABRICIVS deſcriptionem dedere; ille a *Cancro* iure ſemouens *Oniſco* iunxit, hic mecum *Squillae* vindicauit. GRONOVIVS his inſectis olim *Squillae*, LINNÉ dein *Cancri*, PALLAS *Oniſci* nomen conſtituerant: minus bene igitur in *ſyſtemate entomologiae* nouum *Gammari* nomen et quidem inſecti maximi valde minutis effictum eſt.

Veſiculas GRONOVIVS pedes, pedum vicarias clariſ. PALLAS quidem nominant, at nec pedes ſunt, nec horum vices gerunt.

Animal Zeylonicum G. de RIVILLE in *Mém. de Mathem. et Phyſique* vol. 3. et *Berl. Samml.* vol. 9. p. 42, t. 1, f. 6. noſtram veſiculis orbatam ſiſtit.

In Fucis et Conferuis ſinuum Norvegiae.

Fig. 1. **in inferiore tabulae parte Squillam** ***quadrilobatam*** **naturali,**

Fig. 2. **aucta magnitudine,**

Fig. 3. **pedem ſecundi paris valde auctum ſiſtit.**

Tab. LVII.

BLENNIVS VIVIPARVS.

BLENNIVS imberbis pinna anali caudalique vnitis aurantiis.

Blennius naribus tubuloſis. *Bloch* Fiſch. 2, p. 133, t. 72.

Blennius ore tentaculis duobus. *Lin.* ſyſt. p. 443. Act. holm. 1748, p. 32, t. 2. Brit. Zool. 3, p. 184, t. 37. Muſ. Ad. Fr. t. 32, f. 3.

Blennius capite dorſoque fuſco-flaueſcente lituris nigris, pinna ani flaua. *Arted.* Syn. p. 457.

Enchelyopus 12. *Klein* miſſ. 4. p. 57, t. 15, f. 1.

Muſtela viuipara. *Willoughb.* ichth. p. 122, t. 4, f. 3. *Schonv.* t. 4, f. 2.

Muſtela marina viuipara. *Sibbald.* Scot. p. 25, t. 19. *Ionſt.* piſc. p. 1, t. 46, f. 8.

Enchelyopus corpore lituris variegato, pinna dorſi ad caudam ſinuata. *Gronov.* Zoophyl. p. 77. Muſ. icht. p. 65.

Martini Geſch. der Natur 1. S. 38, t. 6.

Fabr. Reiſe p. 279.

Nomen huius piſcis ſpecificum Linneanum falſo caractere *ore tentaculis duobus* mihi diem perdidit, in meis enim ſpeciminibus auctorumque figuris et deſcriptionibus ne vllum quidem organi tentaculiformis aut cirri veſtigium adeſt. Exactiſſimae, quae in act. holm. *Martini algemeine Naturgeſchichte* et clariſ. *Blochii Naturgeſchichte der Fiſche* exſtat, deſcriptioni pauca tantum addere iuuat.

Caput

Caput paruum ſubconicum; *Rictus* paruus; *Labia* reflexa; *Maxilla* ſuperior inferiore aliquantum longior; *Dentes* minuti, oculo nudo inconſpicui, ſerie duplici approximata in quauis maxilla.

Truncus lanceolatus, muco obtectus, ſupra fuſco-viridis vti caput, ſubtus griſeo-vireſcens, maculis nigricantibus duplici ſerie, altera iuxta pinnam dorſalem, altera in lateris medio vtrinque notatus. Nec oculo, ne armato quidem, nec digito vllae *ſquamae* ſentiuntur, cultello tamen abraſae ac microſcopio ſubiectae adeſſe probantur. *Punctis* caeterum minimis nigris, et maioribus pertuſis griſeis undique pulchre tinctus eſt. *Linea lateralis* punctis oblongis minoribus griſeis et pertuſis componitur.

Pinna dorſalis pone nucham oritur ac ante apicem caudae abrumpitur, vireſcens maculis fuſcis. Pinna *caudalis* vero et *analis* aurantii coloris absque maculis in vnam adeo vniuntur, vt caudalem, niſi dorſalis interrupta eſſet, adeſſe negares; pinna dehinc caudalis, vti ipſe truncus, acuminata eſt. Pinnae *pectorales* flauicantes, in orbicularem figuram diſtenſae, *ventrales* vero lineares breues, triradiatae, e foſſula pone membranam branchioſtegam porrectae.

Inteſtina intus et extus nodulis *Aſcaridum* frequentibus obſita erant, ac in muco inteſtini Faſciolae tab. 78, f. 9, 10. reperiebantur. Sacculus globulis albis raris dispalatis impletus aderat; hi forte *oüa* futuri foetus.

Cancris et *cochleis* minoribus veſcitur.

Aliam reperi maculis ſeu potius punctis maioribus nigris absque ordine ſparſis, pinna caudali et anali vnitis rubris maculis nigris; pectorales quoque nigris maculis interſtinctae erant.

Figurae KLEINII, ſi reuera noſtrum piſcem, cui nullus cirrus oris adeſt, exhibet, pinnae ventrales et interruptio dorſalis deſunt. SCHÖNVELDI icon rudis eſt, GISLERI in *act. holm.* MARTINI et BLOCHII, capite conſpicuisque in vltima dentibus exceptis, curatiores ſunt. Gronovius Schönveldium, quod pinnam dorſi ante pinnam caudae deſinere doceat, cum reuera ita ſit, pinnam dorſi ad digiti diſtantiam a cauda deliquium pati indicauerit, inepte increpat.

In portu Havnienſi vulgaris.

Fig. media Blenn. *viuiparum* naturali, ſiniſtrorſa fruſtulum cutis aucta, et dextrorſae ſquamulas vtraque magnitudine offerunt.

Tab.

Tab. LVIII.

SCOLEX PLEVRONECTIS.

SCOLEX opaca capite auriculis quaternis.
Unbekannte Würmer. Schriften der Berl. Geſellſch. 1. B. S. 207.

Vermium helminthicorum perquam ſingularis oculo nudo inconſpicuus eſt, armato autem comma pallidum refert; vitro dehinc aliquantum augente quaerendus, microſcopio inquirendus eſt.

Corpus gelatinoſum, opacum antice latiuſculum, poſtice acuminatum, polymorphum: elongatum lineare, vel rugoſum et curtum; teres, depreſſum vel flexuoſum, protruſione et correptione vti in pluribus *Planariis* varie attenuatum et incraſſatum.

Caput trunco mutabilius exſertile et retractile, teres vel depreſſum auriculis quatuor albis et pellucidis varie plicatilibus, ouatis, oblongis, lanceolatis, foueatis, globoſis, pertuſis vel compreſſis. Hae oeſophagum ſummo apice apertura ſeu ore inſtructum cingunt. Collum breue pellucidum lobo membranaceo lunato margine in viuidis ſaepe ſanguineo inſtruitur; caput itidem poſtice punctis duobus ſanguineis, in pluribus oblongis et ſplendidis notatur. Totus hic et varius apparatus pro lubitu vermis in truncum opacum et punctis inſcriptum retrahi, ac prorſus condi poteſt.

Structura capitis *Taeniis* accedit, corpore vero continuo et non interſecto genere manifeſte differt: nouo dehinc generi nuncupando nomen priſcis Phyſiologis vſitatum praetuli.

In muco inteſtini Pleuronectis *Rhombi*, *Linguatulae* et *Plateſſae*, haud tamen omnis, plures reperi, eandem ex inteſtino Cyclopteri *Lumpi*, et diuerſam ex inteſtino Salmonis *Lavareti* communicauit clariſ. Otho Fabricius.

Fig. 1. mucum inteſtini et vermiculos inhaerentes naturali,

Fig. 2. vermiculos aucta,

Fig. 3 — 15. varios capite exſerto et condito, trunco producto et contracto formas valde aucta magnitudine ſiſtunt,

Fig. 16 — 21. caput polymorphum cum parte colli maiori augmento exhibent.

Tab. LIX.

ASTERIAS FILIFORMIS.

ASTERIAS radiata diſco ſquamoſa, aculeis latitudine radii aequalibus. *Zool.* dan. pr. 2843.

Aſteriarum gracillima.

Diſcus orbicularis ſupra rufo-fuſcus margine nigricante, inciſione in quinque lobos diuiſo, ſquamulis imbricatis et iuxta radios lamella orbiculata inciſa tectus; ſubtus niger centro maxillis dentatis quinque circuloque cingente luteſcentibus; ex hoc procedunt *radii* quinque ſubtus lutei, inque area ab his intercepta et nigra eorumque baſi vtrinque adiacet ſeries ſacculorum rubri coloris; ſeries dehinc decem ac quinque ſacculi in qualibet; hi granulis rubris ſeu *ouulis* farcti ſunt; quinquaginta igitur ouariis inſtruitur.

Radii quinque flexiles in fili ſubtilitatem decreſcentes, luteo-fuſci, articulati, longiſſimi, diametro diſci enim decuplo longiores ſunt; nudo oculo ciliati apparent, armato vero aculeis ſimplicibus albis latitudine radii ſubaequalibus obſiti. *Aculei* in quouis articulo quinque, tres nempe iuxta marginem et quolibet latere vnus. Omnis praeterea articulus puncto nigro vtrinque ac linea longitudinali rubra notatur, duobusque *tentaculis* lateralibus ſeu pedibus hyalinis capitis extenſilibus et retractilibus inſtruitur. In quoque radio articulos 134 numeraui, tentaculis dehinc 1340 haec Aſterias gaudet.

Obiectis vti A. *Caput Meduſae* radiis flexuoſis, admodum tenuibus et frangilibus adhaeret, nec facile absque dilaceratione radiorum diuellitur.

In ſedimento argilloſo ſinus *Dröbachienſis* primam 1773, dein 1775, rariſſime, poſtea in fundo argillaceo maritimo Norvegiae occidentalis frequentem reperi.

Fig. 1. naturali,

Fig. 2. diſcum ſuperne partemque radii proni cum aculeis et tentaculis,

Fig. 3. diſcum inferne cum ouariis aç partem ſupini radii — aucta magnitudine,

Fig. 4. maxillam oris denticulatam,

Fig. 5. ouarium ſolitarium,

Fig. 6. ouula valde aucta ſiſtunt.

Tab. LX.

PECTEN TRIRADIATVS.

PECTEN teſta ſubaequiualui glabra immaculata, ſtriis minutiſſimis. *Zool.* dan. pr. 2991.

Valuulae ſubaequales glabrae, rubrae maculis paruis albis, in ſuperiore rarioribus, in inferiore pluribus, vtraque ab umbone oculo armato vltra medium lineis confertiſſimis minutiſſimis inſculpta, reliquo ad aperturam vſque nudo oculo ſtriata eſt. In ſuperiore radii ſeu carinae tres a roſtro cardinis ad marginem aperturae in diſco valuulae excurrunt; in quibusdam vtrinque praeterea adeſt rudimentum lateralis carinae; in inferiore in nonnullis, vix radiorum veſtigium.

In iunioribus tantum radiorum vmbra adeſt, ſtriaeque ad marginem nondum excurrunt.

Valuulae intus rubent. *Ouarium* pallide flauicat.

Specimen rariſſimum, cui valuula inferior ſuperiore conuexior, quod in *pectinibus* inſolitum, ſemel reperi.

In variis *Fucis* ſinuum Norvegiae paſſim.

Fig. 1. Pectinem *triradiatum* ſuperne ſpectatum ſeu valuulam ſuperiorem cirrosque viui hoſpitis ex apertura valuularum propendentes,

Fig. 2. eundem inferne ſpectatum ſeu valuulam inferiorem cirris retractis naturali magnitudine offert.

PECTEN STRIATVS.

PECTEN teſta ſubaequiualui ſtriata maculata marginem verſus ſcabra. *Zool.* dan. pr. 2994.

Teſta rufa maculis variat albidis vel candidis, maioribus paucioribus, minoribus pluribus. Valuula *ſuperior* ſtriis a cardine ad marginem excurrentibus inſignitur, ſtriarum interſtitia lineolis confertim inſculpta ſunt; *inferior* vero ſtriarum exſors meris lineolis ope lenticulae videndis exſculpta eſt. Vtraque diſco glabra, marginem verſus, praeſertim ſuperior mucronibus digito tantum et lenticulae ſenſibilibus exaſperata. Intus rubra glaberrima, vti congeneres, maculis pellucentibus: in ſuperiore ſtriis latiusculis, in inferiore valuula minutiſſimis ornata.

Ouarium ſplendide rubrum eſt.

In fuco *ſaccharino* obuius.

Fig. 3. Pectinem *ſtriatum* naturali ſitu valuulis hiantibus offert: in angulo auricularum teſtae porrigitur *Ligula* ac infra hanc *ligamenta*, quibus ſeſe obiectis affigit; in apertura conſpiciuntur *branchiae* animalis maiores cirris mobilibus inſtructae,

Fig. 4. fruſtum teſtae aucta magnitudine, vt ſtriae, mucrones ac lineolae in conſpectum ſubeant.

Fig. 5. hoſpitem Pectinis valuulis diuulſis naturali magnitudine exhibet, *branchias* nempe valuulas interne veſtientes, *ouarium*, *maſſam carnoſam*, *ventriculum* et *ligulam*.

PECTEN

PECTEN TIGERINVS.

PECTEN teſta ſubaequiualui ſtriata, glabra rubra maculis albidis. *Zool.* dan. pr. 2993.

Vtraque *valuula* extus ſtriata, glabra, rubra; ſtriae in ſuperiore profundiores et paene ſulci, maculaeque magnae vndulatae confluentes, pallide luteae, in inferiore vero minutiſſimae punctiformes et quaſi guttatae; interſtitia ſtriarum oculo armato ruguloſa ſeu punctulis adeo exarata, vt pro ſitu teſtae lineolas tum transuerſales tum longitudinales fingere videantur. Intus rubra nitida, ſtriata; maculae pulchre pellucent, at in interſtitiis ſtriarum, vti in congeneribus, nec lineolae, nec puncti vllius veſtigium.

Ouarium album eſt.

In Fucis rarior.

Fig. 6. valuulae P. *tigerini* inferioris externam,
Fig. 8. vero ſuperioris internam ſuperficiem exhibent.
Fig. 7. valuulas hiantes branchiasque patulas ſitu naturali et aliquantum eleuato offert.

Pectines teſtacea oceani ſeptentrionalis pulchriora, ſtriis, radiis, glabritie et ſcabritie, maculisque adeo ludere videntur, vt ſpecies an varietates ſint, aqua ſaepius haereat.

Auricula maior inferioris valuulae angulum ſeu lacunam in angulo offert; ex hac animalculum exſerit pedem ſeu *ligulam* carnoſam albam, cui variam formam pro lubitu impertit; infra hanc ex eadem apertura tendines ſeu *ligamenta* octo et plura pellucentia alba, quorum ope, vti byſſo *Mytuli*, lapidibus, fucis, obiectoque cuicunque ſeſe affigit; haec intra teſtam puncto vnita, extra eandem pro lubitu animalis ſparguntur et appli-

applicantur. *Branchiae* quatuor: *anteriores* ſummo margine punctis decem fuſcis diſtantibus centro aureo fulgentibus inſignitae, cirris breuibus mobilibus et pendulis infra marginem ſtipantur, ac totam valuulae interiorem paginam in viuis ac liberis occupant, in mortuis vero aut turbatis intra marginem retrahuntur; *Interiores* pectinis inſtar ſtriatae, fuſcae vel hyalinae ſunt.

Ouarium magnum, ventricoſum, vncinatum, in quibusdam album, in aliis rubrum, medium teſtae fere occupat. Huic adiacet *maſſa carnoſa* alba, ac ſupra hanc *ventriculus* excrementis cinereis expletus. Aquam in vlnae dimidiam longitudinem exſpuere valent, vaſculoque aperto minus profundo retenti circumiacentia guttulis aquae inquinant.

Minorem *Pectinem* aquae immiſſum et demerſum mox valuulas aperire, easdemque decies vel duodecies ad medium rapide et cum ſonitu claudere, aquam forte hoc actu in interiora retrahentem, et denique prorſus claudere, breui vero rurſus aperire, diuque vltra meam patientiam apertam tenere vidi.

Tab.

Tab. LXI.

ECHINORYNCHVS RVTILI.

ECHINORYNCHVS proboſcide tuberoſa apice aculeata, altero corporis latere vnico, altero quatuor oſculis notato.

Corpus elongatum teres, contractum vtraque extremitate obtuſum, productum antica acuminatius eſt.

Caput ſeu *proboſcis* conſtat tubere poſtice anguſtato, apice aculeis ſex rectis cincto; horum quilibet globulo, cuius ope, vt videtur, erigitur et reflectitur, affixus eſt. Intra collum ſeu vaginam craſſam proboſcis, intra truncum et proboſcis et vagina pro lubitu vermis retrahuntur.

Aculei vti vncinuli in congeneribus, quoties proboſcis retrahitur, recta extenduntur, quoties vero parieti inteſtini hoſpitis infigitur, reflectuntur.

Truncus altero latere antica verſus oſculo ſolitario, quatuor ad poſtica vſque ſeriatim diſpoſitis ac aequaliter diſtantibus inſtruitur. *Oeſophagus*, *inteſtina* et oua, ſparſa pellucent.

Rariſſimum hunc vermiculum inteſtino Cyprini *Rutili* copioſe adhaerentem ſemel tantum reperi, poſthac, curatiorem deſcriptionem daturus, in pluribus Rutilis fruſtra quaeſiui.

Fig. 1. congeriem Echinorynchorum fruſto inteſtini Rutili infixam naturali,
Fig. 2. Echinorynchum extenſum,
Fig. 3. contractum,
Fig. 4. anticam partem aculeis e vagina recta extenſis,
Fig. 5. proboſcidem totam,
Fig. 6. dimidiam e vagina exſertam,
Fig. 7. proboſcidem et collum ſeu vaginam e trunco prominentem.
Fig. 8. fruſtum trunci aucta magnitudine exhibent.

Tab.

Tab. LXII.

NEREIS STELLIFERA.

NEREIS depreſſa lamellis pedum ellipticis. *Zool.* dan. pr. 2632.

Inter ornatiores *Nereides* haec eſt, at vnicum tantum exemplar et quidem cauda orbatum reperi.

Caput breuiſſimum antice *tentaculis* ſex inaequalis longitudinis ac pone tentacula punctis duobus nigris ſeu *oculis* inſtructum. Os *proboſcide* exſertili, capitis decuplo volumine, tereti, membranacea, apice fimbriata ſeu ſerie papillularum marginata, ope lentis ſtriis annullaribus notata. In orificio proboſcidis dentes duo lunati cornei latere videbantur.

Corpus elongatum, album, depreſſum, vtrinque inter quoduis pedum par emarginatum ſeu inciſum cruribus prominulis fuſcis, hinc vtrinque a tergo quaſi lineis transuerſalibus notatum apparet; cruribus his ipſique dorſo incumbunt vtrinque *lamellae* oblongae, ſquamulas piſcium ſimulantes, ſeu membranulae ſubtiliſſimae hyalinae, qua pedes ſpectant, ſtellula caudata ſanguinea notatae. Facile vti ſquamulae *Aphroditarum* decidunt. Subtus linea rubra totum corpus ſecundum longitudinem percurrit.

Pedes conici, retrorſum curuati, apice et altero latere ſetis in ventilabrum diſpoſitis armantur.

Haec proboſcide ſquamuliſque dorſalibus etc. *Aphroditas* et *Nereides* adeo iungit, vt corpore flexili et filiformi tantum differre videatur.

In fundo argilloſo ſinus *Chriſtianienſis*.

Fig. 1. Nereidem *ſtelliferam* exſerta proboſcide et cauda mutilata naturali,
Fig. 2. ſegmenta corporis duo,
Fig. 3. ſquamulam aucta magnitudine exhibent.

NEREIS PVNCTATA.

NEREIS ſubdepreſſa pedibus longiſſime cirratis. *Zool.* dan. pr. 2633.

Nereis haec a congeneribus cirris lateralibus longiſſimis mox diſtinguitur; hi Lumbricum *cirratum*, quem iamdiu *Mouffet* theatr. inſect. app. t. 1, f. 4. expreſſit, quidem primo aſpectu in mentem reuocant, at non in corpore varie ſparſi, ſed quilibet ſuo pedi affixus eſt.

Corpus conuexiuſculum flaueſcens ſtriis transuerſis fuſcis, linea dorſi longitudinali rubra, punctis pedum pluribus nigris notatum, ac ſegmentis quadraginta et vltra compoſitum.

Caput obtuſum margine antico cirris ſeu *corniculis* quatuor breuiſſimis rigidis, quouis vero latere duobus longiſſimis, ac poſtice punctis quatuor nigris ſeu *oculis* inſtructum.

Pedes conſtant lobo conico carnoſo, punctis quatuor fuſcis notato, apice ſetifero, *cirroque* filiformi corporis latitudine quintuplo longiore poſtice appenſo. *Cauda* quoque binis talibus cirris finitur.

In teſtis oſtrearum ſinuum Norvegiae deliteſcit.

Fig. 4. Nereidem *punctatam* naturali,

Fig. 5. aucta magnitudine exhibet.

NEREIS

NEREIS ALBA.

NEREIS conuexa, fronte cornuta, pedibus bifidis. *Zool.* dan. pr. 2634.

Corpus teretiuſculum album poſtice plus ſolito attenuatum, vix in ſegmenta aut articulos diuiditur, ſed annulis innumeris potius compoſitum; trini annuli quodvis pedum interuallum conſtituere videntur.

Caput absque oculis, palpis aut tentaculis antice in cirrum rigidum et corniformem, acuminatum producitur; pone caput lineolae obliquae quatuor nigrae, in duos angulos efformatae, ſeu literam duplicem W inuerſam offerentes; organa haec vermis, vti plures laruae ſimilia, vltra octauam corporis partem ſaepe retrahit et rurſus verſus caput protrudit.

Proboſcis conſtat membrana hyalina, pellucidiſſima, tomentoſa, quam vermis in duplam corporis latitudinem inflare et reducere valet.

Pedes ſeptuaginta ſeptem in quouis latere numeraui; quilibet conſtat verruca ſimplici medio fiſſa ac ſetis inſtructa.

In ſedimento argilloſo ſinuum Norvegiae plurium orgyarum profunditate.

Fig. 6. Nereidem *albam* proboſcide exſerta naturali.

Fig. 7. verrucam pediformem aucta magnitudine ſiſtunt.

Tab

Tab. LXIII.

ACTINIA COCCINEA.

ACTINIA albo rubroque varia, cirris cylindricis annulatis. *Zool.* dan. pr. 2794.

Actinia virginea. Nov. act. nat. curios. vol. 6, pag. 53.

Corpus cylindrico-truncatum, rubrum albedine mixtum, glabrum; margo ſuperus duplici ſerie *tentaculorum* muricatus, viginti quatuor in quauis numero; haec cylindracea, ſeu ſi mauis conica, alba, annulis binis rubris diſtantibus cinguntur, dimidia glandis diametro longitudine aequalia. Oculo armato annulis ſubtiliſſimis confertis compoſita videntur, lineaque obſcura longitudinaliter pellucet. *Glans* glabra, centro fiſſuris perforata. Baſis luteſcens ſtriis a centro diuergentibus inſcribitur, membranaque corporis laxa et varie plicata obiectis affigitur.

Vti congeneres ope tentaculorum locum mutat, tentaculisque conditis, meram membranulam rubram mentitur.

In lapidibus et fucis ſinuum Norvegiae raro.

Fig. 1. Actiniam *coccineam* ſuperne,

Fig. 2, inferne viſam naturali,

Fig. 3. tentacula aucta magnitudine ſiſtunt.

ACTINIA VNDATA.

ACTINIA conica, pallida ſtriis duplicatis rugoſis, fuluis.

Facies Act. *truncatae*, at diuerſa eſt.

Corpus porrectum cylindraceum, retractum vero aperturaque clauſa conico-truncatum, albidum ſtriis duplicatis tenuiſſimis fuluis, crebro vndulatis ſecundum longitudinem inſcriptum. *Tentacula* ab ipſo centro prodeuntia, pallida, pellucida, longa, introrſum baſin verſus foueola, lineaque ad apicem vſque excurrente obſcura notata. Centrum ſtrias rugoſas in interiora deſcendentes offert.

Poteſt eſſe iunior Act. *effoeta* LINNAEI, at ex manca deſcriptione nihil certi infertur, LINNAEVS enim nomen ſpecificum e BASTERI *ſubſeciv.* 1, p. 122, t. 14, f. 2. mutuauit; BASTER e ſolis coſtis, quas in explicatione figurae ſtrias dicit, caracterem deſumſit, baſis enim dilatata pluribus communis eſt.

In Fucis et millepora *polymorpha* ſinus Chriſtianienſis.

Fig. 4. Act. *vndatam* clauſam et explicatam naturali,

Fig. 5. tentaculum aucta magnitudine ſiſtunt.

ACTINIA VIDVATA.

ACTINIA griſea, ſtrigis longitudinalibus cirriſque albis. *Zool.* dan. pr. 2799.

Vrtica cinerea Rondeletii. *Aldrov.* zooph. p. 565, f.

Corpus pallide nigrum ſeu obſcure griſeum, conico-truncatum ſtrigis viginti quatuor ac centro ad peripheriam baſeos albis, alternis latioribus ſuperne puncto pertuſo inſcriptis; inter has ſtrigas alia tenuior et pallidior difficulter conſpicitur. Centrum aperturae rugoſum, rubrum. *Tentacula* filiformia alba, foueola verſus baſin ac lineola duplici longitudinali obſcura notantur.

Figuras contractas ALDROVANDI refert, minus vero figuram explicatae vrticae longiſſimis tentaculis, caeterum cirros quidem multos, carnis parum habet. Comam vix vlla ſemper explicatam habet.

In Fuco *ſaccharino* haud frequens.

Fig. 6. Actiniam *viduatam* contractam,

Fig. 7. explicatam naturali,

Fig. 8. tentaculum aucta magnitudine exhibent.

Tab. LXIV.

PLANARIA ROSEA.

PLANARIA elongata rubra. *Zool.* dan. prodr. 2679.

Faſciola elongata, rubra. Verm. hiſt. vol. 1, pars 1, p. 58.

Corpus elongatum, ſubaequale, ſupra conuexum, roſei coloris, atomis nigris et lineis (in nonnullis minus apparentibus) notatum, ſubtus planum, pallide rubrum ſtrigis transuerſis interruptis, poſtice obtuſum, antice in *caput* angulare coarctatum; hoc vtrinque lunula ex punctis nigris inſcribitur; haec, ſi oculi ſint, quartae ſubdiuiſioni *Planariae* in *Prodromo* vermis hic ſubſtitui debet.

In ſinubus Norvegiae paſſim.

Fig. 1. Planariam *roſeam* a dorſo,

Fig. 2. a ventre offert.

PLANARIA FLACCIDA.

PLANARIA elongata, brunnea, linea laterali transuerſisque albis. *Zool.* dan. pr. 2678.

Faſciola elongata brunnea, linea laterali transverſisque albis. Verm. hiſt. vol. 1, p. 1, p. 57.

Corpus elongatum, filiforme, lubricum et flaccidum, vtraque extremitate ſubattenuatum; ſupra conuexiuſculum, nigro fuſcum, vel brunneum lineis transuerſis pallidis inaequaliter diſtantibus, lateralique longitudinali vtrinque notatum; haec alba eſt, in quibusdam prorſus deeſt; ſubtus planum, rufum absque omni macula aut linea.

Vtriusque extremitatis nullum fere diſcrimen, ex antica tamen bullam albam, proboſcidis forte partem vermem protrudere vidi. Quamlibet corporis portiunculam attenuare, dilatare et pro lubitu corrugare valet.

More limacis incedit, in quiete vero in ſpiralem ſeſe involuit; tacta facile dilaceratur.

Inter rudera teſtarum in ſinubus Norvegiae.

Fig. 3. Planariam *flaccidam* naturali,

Fig. 4. partem anticam aucta magnitudine ſiſtit.

PLANARIA GESSERENSIS.

PLANARIA elongata, viridis, pone caput ruſa.

Corpus elongatum, teres, obſcure virens, antice obtuſum, poſtice acuminatum, pone caput ſqualide rubrum, interſectionibus ſegmentorum pallidis. Segmenta corporis inaequalia, oculo armato ſerie punctorum albidorum vtrinque inſcripta. In extremitate antica puncta tria nigra vtrinque ſerie longitudinali diſpoſita, quae forte *oculi* ſunt; poſtica anticis maiora. Iuxta poſtica conſpicitur inciſura, quae *anus* videtur.

Inceſſu corpus antice craſſeſcit, ac crenulas marginales paſſim format.

Poſt paucas horas, licet in aqua ſeruaretur, periit; ſegmenta in morte rumpebantur ſubſtantiamque carnoſam et radiatam albam exhibebant, ac ſubtus in parte antica foramen circulare in *Planariis* ſolitum conſpiciebatur.

In Fuco *furcellato* litoris *Geſſerenſis* Falſtriae reperi.

Fig. 5. Planariam *Geſſerenſem* pronam,

Fig. 6. ſupinam naturali,

Fig. 7. partem poſteriorem et

Fig. 8. anteriorem pronam aucta magnitudine ſiſtunt.

Tab.

Tab. LXV.

ASCIDIA PATVLA.

ASCIDIA teretiuſcula, luteſcens, ſcabra: ſacculo ruſo, orificiis patulis, altero laterali, coccineis. *Zool.* dan. prodr. 2729.

Corpus compreſſiuſculum, albidum, pellucidum. *Cutis* exterior punctulis ſcabra absque vllo venarum aut ſtriarum veſtigio, verſus aperturam lateralem depreſſa. *Sacculus* ruber lagenaeformis collo duplici, terminali craſſiore, per cutem pellucet. Utraque *apertura* magis quam in congeneribus patens, continuo fere adeoque ample hiat, vt in interiora inſpicere liceat. Margo *orificii* vtriusque crenulatus, coccineus, ſeu intus rubrior quam extus. Interanea haud pellucent, ſacculo vero diſſecto, *inteſtinum* fuſco-luteum, atomis albis aſperſum, ac vaſculum lineare candidum oeſophago adiacens conſpiciuntur.

Orificium laterale nutrimenti attrahendi ergo ſeſe paſſim contrahere moxque apertum ſeſe dilatare, terminale vero aquam exſpuere ſaepenumero vidi; aquam quoque, quae per hoc defluit, ſpatium inter ſacculum et interanea explere palam eſt.

In Fucis rupium *Svenerne* duo miliaria a portu Laurvigenſi in oceano occidentali remotarum ſolitarias reperi.

Fig. 1. Aſcidiam *patulam* Fuco rubro inhaerentem offert.

ASCIDIA ASPERSA.

ASCIDIA ſubcompreſſa, ſcabriuſcula, alba, ſacculo maculis rubris. *Zool.* dan. pr. 2728.

Corpus teretiuſculum, cordiforme. *Cutis* exterior albida, pellucida, extus aliquantum ſcabra et ruguloſa, intus vero laeuis eſt. *Sacculus* flauicans atomis, in quibusdam maculis rubris aſperſus eſt. Colla aequalia curta; *aperturae* coarctatae ſunt; ambae terminales, altera tamen humilior.

Corcula iuncta clariſ. DICQUEMARE in *journ. de phyſique* 1780, Octob. p. 304, t. 2, f. 1 — 3. *aſperſam* noſtram quodammodo referunt, orificio tamen laciniato et tubulis porrectis vel Aſcidia *octodentata*, vel diſtincta ſpecies eſſe videntur.

Fucis in ſinu Chriſtianſandenſi racematim adhaerent.

Fig. 2. racemum Aſcidiarum *aſperſarum* fuco inſidentium exhibet.

ASCI-

ASCIDIA SCABRA.

ASCIDIA compreſſa albida ſcabriuſcula, ſacculo rubro, orificiis concoloribus. *Zool.* dan. prodr. 2726.

Prima facie Aſcidiam *patulam* refert, at oculo glabra, digito tantum aſpera ſentitur; colla ſacculi conici, ac aperturae potius coarctatae, quam patulae; ab *aſperſa* differt ſacculo toto rubro absque maculis.

Cutis exterior gelatinoſa, duriuſcula, pellucidiſſima, alba. *Sacculus* totus ruber, collaque aequalia concoloria, mammillaeformia, vtrumque apicem verſus productum.

Fucis latere, non baſi adhaeret.

In ſinu Chriſtianienſi Norvegiae.

Fig. 3. Aſcidiam *ſcabram* naturali magnitudine exhibet.

Tab. LXVI.

CANCER FLEXVOSVS.

CANCER macrourus pedibus pectoris duplici ſerie, abdominis membranis quinque vtrinque branchialibus. *Zool.* dan. pr. 2352.

Pelluciditati, coloribus et pictura corporis ſplendidum inſectum cum affinibus Cancr. *pedato* et *oculato* Faunae groenl. et aliis nouum genus requirere videtur.

Corpus elongatum, teretiuſculum, ſubflexuoſum, molliuſculum, ſubcruſtaceum, antice coarctatum, poſtice acuminatum, album, dorſo ſerie ſtellularum radiantium inſignitum.

Oculi protuberantes nigri, baſi inuerſe conica, alba, ramificationibus pellucentibus fuſcis ornata.

Infra oculos *antennae* quatuor corporis longitudine baſi biarticulata breui; huius infimus articulus in *ſuperioribus* teres eſt, ſecundus apicem verſus dilatatus ſetis binis longis, quarum exterior longiſſima eſt, terminatur; in *inferioribus* articuli baſeos teretes aequales ac ſeta terminalis vnica, interiore tamen ſuperiorum antennarum longior eſt. Quaelibet ſeta articulis minutiſſimis componitur. Inter antennas proſtant *lamellae* duae lineares albae, angulo apicis exteriore aculeatae, margine interiore ciliis laete rubris fimbriatae.

Palpi antennas inferiores referunt, at duplo breuiores ſunt.

Brachia conſtant articulis craſſiuſculis quinque, absque digito aut vngue.

Pedes octodecim ſub pectore, nouem vtrinque: horum ſex *anteriores* introrſum inſerti, breuiores, natatorii,

torii, duobus conſtant articulis, infimo annulari et extimo triplo longiore ac apice emarginato ſetam longam articulatam et piloſam emittente; duodecim *poſteriores*, greſſorii quatuor articulis, baſilari nempe dilatato, ſecundo falcato, tertio oblongo, et quarto in vnguem elongato; hos inter *ouarium* curuatum pectori adhaerens. Sub abdomine ſeries *membranularum* branchialium quinque vel ſex vtrinque conſpicitur.

Cauda foliolis elongatis ſex componitur; haec parallela marginibus ciliata, ac ſupra ſtellulis notata ſunt.

In Freto inter Falſtriam et Lalandiam rarum ſpecimen reperi.

Fig. 1. Cancrum *flexuoſum* naturali,
Fig. 2. aucta magnitudine ſiſtunt,
Fig. 3. brachium,
Fig. 4. pedem natatorium,
Fig. 5. pedem greſſorium,
Fig. 6. lamellam capitis ciliatam,
Fig. 7. oculum baſi pellucida inſidentem,
Fig. 8. caudam ſtelliferam,
Fig. 9. foetus ouarii amplificata exhibent.

Tab.

Tab. LXVII.

ASTERIAS ROSEA.

ASTERIAS radiata aſpera, granulis reticulata, radiis teretibus. *Zool.* dan. pr. 2838.

Stella marina vulgaris bataua. *Seb.* theſ. 3, p. 13, t. 7, f. 5.

Inter pulchriores numerari haec ſtella meretur. Maius Aſt. *pertuſae* ſpecimen primo aſpectu crederes, at color, granula, radii iuxta baſin non coarctati, ſulci latiores, ac defectus puluillorum diuerſam probant.

In vivis tota ſupra laete roſea, reticulo granuloſo quaſi obtecta; areolae reticuli ſaturatius coloratae punctis nigricantibus ſparſis notantur, marginis vero pallidiores granuloſi. Puncta nigricantia veſtigia *corniculorum* ſunt. Diſcus concolor non depreſſus iuxta peripheriam *maeandritem* ſeu verrucam calcaream, ſimplici ſerie granulorum cinctam, haud facile conſpicuam, revera tamen habet.

Radii quinque ſupra teretes, ſcabri, roſei, ſummo apice albi; lumini obuerſi introrſumque ſpectati ſeries octodecim lacunarum feneſtratarum offerunt.

Subtus albida; ſulci dilatati, tentaculorum ſeries quatuor. Fouea, in centro orbicularis, membrana ſtellis coriaceis ſolita inſtruitur. Series pinnularum diuergentium quintuplex ſulcos vtrinque cingit, totamque paginam inferiorem occupat.

Varietatem ſupra aurantio-flavam radiorum apice concolore ſemel reperi.

In ſinu Norvegiae Dröbachienſi tantum obvia.

Fig. 1. Aſteriam *roſeam* ſuperne,

Fig. 2. centrum cum radio inferne viſum exhibent.

Tab. LXVIII.

PLANARIA VIRIDIS.

PLANARIA oblonga, ſupra conuexa viridis, ſtriis transuerſis albis. *Zool.* dan. pr. 2684. *Faun.* groenl. 305.

Faſciola viridis. Verm. hiſt. 1, pars 2, p. 59.

Corpus oblongum, craſſiuſculum, ſupra ſaturate viride ſtriis vndecim transuerſis albis, ſubtus pallidius, vnicolor, antice obtuſum rima vtrinque rubra, poſtice oblique truncatum. Subtus verſus media foramen ouatum. *Anus* in extremo dorſi.

Lente incedit. Contracta ſeſe, antica attenuando, et poſtica latiora flexuoſe attrahendo, euoluit. Rugae in dorſo transuerſales loco ſtriarum in contracta conſpiciuntur.

In radicibus *Fucorum* Groenlandiae omnium pulcherrima.

Huius et quatuor ſequentium figuras et deſcriptiones ante editionem Fn. groenl. communicauit clariſ. auctor.

Fig. 1. Planariam *viridem* productam a dorſo,
Fig. 2. a ventre viſam,
Fig. 3. contractam a dorſo,
Fig. 4. a ventre ſpectatam exhibet.

PLANARIA OPERCVLATA.

PLANARIA ſubouata griſea, ſubtus operculo tubulum exſertilem condente inſtructa. *Faun.* groenl. 307.

Fabae *Coffeae* non diſſimilis: dorſum plano-conuexum; abdomen exacte planum, antice vix anguſtius; margo ſubtus plicatus, et verſus anteriora apertura parva transuerſalis, vnde area parum eminentior oblongo-quadrata maximam partem abdominis obtinet, quae anguſtior poſtice in anum prolongatur. Eſt haec area operculum explicabile pagina interiore tubulum ſeruans, qui operculo aperto antice exſeritur. Color viridi-griſeus, abdomine et linea longitudinali dorſi pallidioribus, operculo vero candido. Tubulo exſerto ad baſin eius profunditas nigra conſpicitur.

Marginem flectendo cito ſatis progreditur, duobus enim paſſibus locum prorſus mutaſſe videtur. Adiuvantibus plicis marginalibus corporibus etiam ſuperis ſe affigere et aſcendere valet.

In litoribus arenoſis et inter fucos ſinuum minores rara.

Fig. 5. Planariam *operculatam* a dorſo,
Fig. 6. a ventre,
Fig. 7. dorſo eleuato incedentem,
Fig. 8. a ventre tubulo exſerto exhibet.

PLANA-

PLANARIA RVBRA.

PLANARIA oblonga depreſſa, pallide rubra. *Zool.* dan. pr. 2683. *Faun.* groenl. 304.

Faſciola rubra. Verm. hiſt. 1, pars 2. p. 59.

Corpus vndique pallide rubrum, ſupra lineis transverſis anguſtis notatum.

Incedendo margines minus flectit. Orificio antico infero in agone mortis tubulum pallidum exſerit.

Locis profundioribus litoris maris groenlandici ſuper *Vluas* maiores.

Fig. 9. Planariam *rubram* a dorſo,
Fig. 10. a ventre exhibent.

PLANARIA SVBVLATA.

PLANARIA elongata, antice acuminata, poſtice truncata. *Faun.* groenl. 308.

Omnino ſubulata, antice protracta in roſtrum longius tenuiſſimum, poſtice reſpectu molis ſatis craſſa. Color ſupra griſeus, lateribus abdomineque albis.

Motu ſerpentino roſtri celerrime ingrediens oculum fere fallit; roſtro vero tacto in cubum minutum ſe contrahit.

In Conferuis marinis et fundo limoſo cauernarum rupium aquam ſub aeſtu retinentium Groenlandiae copioſe.

Fig. 11. Planariam *ſubulatam* a dorſo in quiete.
Fig. 12. in inceſſu a latere ſiſtunt.

PLANA-

PLANARIA CAVDATA.

PLANARIA antice rotundata, poſtice in caudam attenuata. *Zool.* dan. pr. 2702. *Faun.* groenl. 310.

Faſciola caudata. Verm. hiſt. 1, pars 2, p. 70.

Animalculum viuaciſſimum, e flauo rufum, ſubconuexum antice vtrinque inciſum; dehinc antice quaſi in caput, poſtice in caudam tenuiſſimam productum.

Supra iuxta marginem anticum puncta duo approximata nigra, quae oculi.

Margine vndulato quaſi pedibus inſtructum velociſſime ingreditur; tantum ſe contrahit in globulum minutum.

Conferuas et Vluas litoris groenlandici ſtupenda multitudine ſaepe tegit.

Fig. 13. Planariam *caudatam* contractam,

Fig. 14. productam naturali,

Fig. 15. aucta magnitudine offerunt.

PLANARIA AVRICVLATA.

PLANARIA oblonga antice truncato-emarginata, poſtice acuta.

Nudo oculo inuiſibilis.

Corpus gelatinoſum, pellucidum, medio macula oblonga, opaca; antice emarginatum ſeu quaſi in duos angulos tentaculiformes retractile, ſeu duas auriculas mentiens, poſtice acutum eſt.

Oculi, puncta duo nigra, ſextam corporis partem ab ore remoti.

In formam ouatam et ſphaericam paſſim contrahitur.

In aqua marina ſinuum Norvegiae.

Fig. 16. Planariam *auriculatam* parum auctam,

Fig. 17. eandem valde amplificatam ſiſtit.

PLANARIA FILARIS.

PLANARIA linearis cauda filiformi contractili.

Vnciam longa, lineam lata eſt.

Corpus carnoſum rufo-fuluum, contractile et extenſile, antice obtuſum, poſtice macula rufa notatum. Maiore ampliatione totum ciliis breuiſſimis antrorſum micantibus obſitum conſpicitur.

Oculi puncta duo nigra pone apicem corporis.

Animalculum dum libere incedit, elongatum et lineare *ſeta caudali* ſubtiliſſima extenſa tertiam corporis longitudinem ſuperante; haec pro lubitu contrahi et varie inflecti poteſt; contracta ope microſcopii annulata conſpicitur.

In Madrepora *prolifera* reperi. More limacis parietes vaſculi vitrei aſcendit.

Fig. 18. Planariam *filarem* naturali,

Fig. 19. curuatam cauda contracta,

Fig. 20. productam cauda extenſa aucta magnitudine exhibent.

Tab.

Tab: LXIX.

ECHINORYNCHVS SALMONIS.

ECHINORYNCHVS corpore clauato laeui, proboſcide cylindrica.

Corpus teres, breue, antice ventricoſum, poſtice acuminatum, hinc clauatum, vndique album, glabrum, opacum.

Proboſcis cylindrica pauciori vncinulorum numero a pluribus congenerum tantum differt.

Acanthri icon *nov. act. academ. holm.* 1780, t. 2, f. 1, 2. noſtro affinis eſt, at rugoſa et minus ventricoſa; nec haec, nec vlla Echinorynchi ſpecies aquam e proboſcide ſpargit.

In inteſtinis Salmonis *Salar* reperi.

Figurae ſuperae Echinorynchos *Salmonis* ſiſtunt:

Fig. 1. nempe naturali,

Fig. 2. aucta,

Fig. 3. compreſſum valde aucta magnitudine et quidem ſexum ſequiorem.

ECHINORYNCHVS ANGVILLAE.

ECHINORYNCHVS corpore candido laeui, proboſcide globoſa.

Vermis vndique candidus laeuis, opacus, parua tamen preſſione pellucet, ac interanea conſpicienda praebet.

Foemina mare duplo longior, a foemellis congenerum nullo differt organo; vagina totum corpus occupans corpuſculis linearibus, oualibus et ſuborbicularibus repleta eſt; haec minora et orbicularia vix oualia, illa vero fere duplo longiora numeroque multoties plura ac diuerſae longitudinis faſciculatim conferta ſunt. Si ergo, quod vix dubitari poteſt, corpuſcula oualia Echinorynchi *lineolati* vol. 1, p. 97. maiora vera ouaria ſint, minora et orbicularia Echinorynchi *anguillae* ouaria iuniora et immatura, linearia vero embryones e iam ruptis ouariis maioribus enixi eſſe debent.

Mas a congeneribus in eo tantum differt, quod verſus poſtica ſeptem globulis opacis, canaliculo ſerie duplici concatenatis, inſtructus ſit.

Proboſcis, quae in pleriſque cylindrica eſt, ac minoribus vncinis, pluribusque vncinulorum ordinibus armatur, in hoc globoſa, collo ſuffulta, ac ſerie vncinorum ſextupla vel octupla, vncinisque magis diſtantibus quinque vel ſex in quauis obſita eſt.

Duodecim in inteſtino Muraenae *anguillae* ſub finem Octobris, et plures poſtea medio Nouembris reperi. Quidam inteſtino tam firmiter adhaerebant, vt vi extracti rumperentur, proboſcidem et collum in cute re-

lin-

linquentes. Proboſcidem poſtea extraxi, microſcopioque ſubieci, ac tum tendines ſeu ligamenta exſertioni et reductioni proboſcidis inſeruientia e vulnere colli propendere viſa ſunt.

Figurae intermediae Echinorynchum *anguillae* compreſſum offerunt:

Fig. 1. marem,

Fig. 2. foeminam et interanea pone collum prorupta,

Fig. 3. corpuſcula orbicularia et linearia aucta magnitudine.

Naturalem magnitudinem delineare pictor neglexit.

ECHINORYNCHVS ALVCONIS.

ECHINORYNCHVS corpore ruguloſo opaco, proboſcide incraſſata.

Primo aſpectu fruſtulum *Taeniae* credidi, at teres et continuum absque articulis aut interſectionibus erat, proboſcidem demum echinatam exſerens genus ſuum prodidit.

Corpus elongatum, teres, flexuoſum et rugoſum, praeſertim poſtica verſus, in mortis vero agone vti congenerum euaneſcentibus rugis laeue fit et obrigeſcit.

Foeminam tantum vidi, tota enim quanta ab apice ad finem vſque *ouulis* repleta erat; locum quoque *burſarum* ſacculo in congeneribus vtrinque adiacentium adeo occupauerant, vt illarum nullum ſupereſſet veſtigium. Ab apice tertiam partem corporis vſque extendebatur *canaliculus* duplex in vnicum verſus poſtica excurrens, hic ope microſcopii et preſſionis videndus.

Proboſcis curta et incraſſata vncinulis innumeris microſcopio conſpicuis armatur, centrumque apicis pertuſum habet.

In Strigis *aluconis* inteſtino reperi.

Figurae inferae Echinorynchum *aluconis* ſiſtunt.

Fig. 1. flexuoſum et rigidum naturali,
Fig. 2. flexuoſum collo et proboſcide exſertis aucta,
Fig. 3. antica ſola proboſcide exſerta et
Fig. 4. ouula valde aucta magnitudine.

Tab.

Tab. LXX.

AMPHITRITE CRISTATA.

AMPHITRITE corniculis ramoſis binis. *Zool.* dan. pr. 2620.

Corpus elongatum, teres, flexuoſum, rubro-flavum, articulatum, poſtice acuminatum. *Segmenta* ſeptendecim anteriora verrucula et ſeta vtrinque inſtructa ſunt.

Pars antica, ſeu *caput* papilla proboſcidali inſtructa, ſupra ſeu fronte *cirris* pluribus, porrectis ſubaequalibus mobilibus corpore ſextuplo breuioribus, ac dorſo primi ſegmenti vtrinque *corniculo* apice ramoſo. Stipitem arbuſculi percurrit linea rubra.

Tubulus fragilis, flexuoſus, vti corpus hoſpitis, e limo reiectamentisque teſtarum compoſitus.

Ver-meduſe clariſ. DICQUEMARE *journal de phyſique*, Mars 1777, p. 215, t. 1, f. 10 et 11. huius generis eſt, et quidem noſtram Amphitritem cirratam, cincinni laterales licet deficiant, offert.

In vetuſtis *Oſtreis* ſinus *Teiſtholmen* Chriſtianſandenſis reperi.

Fig. 1. Tubulum Amphitrites *criſtatae*,

Fig. 2. hoſpitem tubulo extractum naturali,

Fig. 3. anticam partem a tergo, cirros frontales et cornicula ramoſa,

Fig. 4. eandem a ventre, cirros et papillam proboſcidalem aucta magnitudine exhibent.

Tab. LXXI.

AKERA BVLLATA.

AKERA teſta ouata, pellucida, vertice truncato, canaliculato. *Zool.* dan. prodr. 2921.

Prima facie Planorbem *Bullam*, verm. hiſt. 2, 353, ſeu Buccinum *glutinoſum* l. c. 323, *Müllers kleine Schriften* 1, p. 99 f. 1 — 6. refert, at limax vtprimum tentaculis carere conſpicitur, et ſpeciem et genus diuerſum ac minus notum offert. Natura, quae limaces *quadricornes* nudos et teſta tectos effinxit, *bicornes* quoque teſta tectos et nudos, immo *acornes*, vt ita dicam, et nudos et teſta tectos formauit; *bicornes* nudos in Planaria *cornuta* vol. 1, p. 74, t. 32, f. 5 — 7, et *acornes* nudos in Planaria *terreſtri* et pluribus aquaticis, et teſta tectos in praeſente verme deteximus. Nouum dehinc genus, quoniam hoſpites teſtarum ad genera conſtituenda in cenſum admiſimus, horum ergo nuncupandum erat.

Teſta ouata, pellucida, glaberrima et tenerrima teſtam Buccini *Perlae* in mentem reuocat, at *vertex* truncatus, anfractuumque $2\frac{1}{2}$ *carina* acuta ſeu ſecturae profunde exſculptae hanc ſatis diſtinguunt. *Apertura* vti in *Perla* effuſa eſt.

Limax cinereo-fuſcus: corpus ipſum ſat paruum ſtriis fuſcis notatum, antice truncatum e maſſa ampla gelatinoſa prominet, ſeu quaſi e vagina prodit. *Oculi* ſeu puncta duo nigra diſtantia in antico corporis et tentaculorum ne vllum quidem rudimentum adeſt. Margo corporis iuxta oculos varia flexione auriculam interdum mentitur. Maſſa gelatinoſa, qua limax, vti Taenia *hydatigena*, ſua veſica poſtice cingitur, punctis crebris fuſcis adſperſa eſt. *Membranula* pellucida et tenuis teſtam extrorſum inuoluere, *palliumque* eandem introrſum veſtire vide-

videtur; hoc teſtam limace foetam externe reticulatam ſeu fuſcam maculis pallidis interſtinctam praeſtat. Limax in ſicco poſitus non, vti reliqui teſtacei, ſeſe teſta condit, ſed cum maſſa gelatinoſa extra teſtam, quae maſſam vix capere poteſt, prominet,

In fucis rupium *Kragoerenſium* Norvegiae duo tantum ſpecimina duabus in altum mare factis excurſionibus extraxi. Teſtas ſimillimas in medio tabulae delineatas in inteſtino Pleuronectis *Plateſſae*, e freto oreſundico allatae, limace orbatas reperi.

Figurae ſuperiores Akeram *bullatam* oceani norvegici exhibent,

Fig. 1. teſtam vacuam naturali,
Fig. 2. eandem aucta magnitudine,
Fig. 3. teſtam et limacem exſertum a dorſo naturali,
Fig. 4. aucta magnitudine,
Fig. 5. teſtam et limacem exſertum a ventre valde auctum.

Figurae mediae teſtam A. *bullatae* ſimillimam ex inteſtino Plateſſae ſiſtunt:

Fig. 1. naturali,
Fig. 2. a ventre ſeu ab apertura,
Fig. 3. a dorſo,
Fig. 4. a vertice ſpectatam aucta magnitudine.

BVLLA SCABRA.

BVLLA teſta ſubcylindracea, vertice truncato, margine oppoſito, ſerrulato.

Teſta cylindracea pellucida, flaueſcens, oculo nudo glabra, tactu tamen et armato ſtriis moniliformibus extus ſcabra, intus vero glabra et polita. *Vertex* retuſe truncatus; ſtriae tres vel quatuor vertici concentricae, reliquae ſenſim obliquiores a lineis arcuatis rarioribus in angulos obliquos ſecantur; interſtitia ſtriarum in margine extimo ſeu vertici oppoſito in *dentes* producta, margines vero labii et columellae integerrimi ſunt. Scabrities ſtriarum ſeu puncta perlacea in columella obliterata, vel ſi mauis, ſtriae moniliformes in lineas crenulatas deraſae ſunt.

Apertura repanda a medio teſtae aequalis latitudinis eſt.

Teſta haec rariſſima: vnicam enim limace orbatam in inteſtino *Pleuronectis* reperi.

Figurae inferiores Bullam *ſcabram* et quidem

Fig. 1. a dorſo naturali,

Fig. 2. a dorſo

Fig. 3. a ventre aucta magnitudine offerunt.

Tab.

Tab. LXXII.

FASCIOLA FARIONIS.

FASCIOLA oblonga, depreſſiuſcula antice lobis ſex aequalibus marginata.

Corpus flaueſcens vix linea longius. Ope microſcopii conſpicitur porus ſeu apertura terminalis, margoque anticus *lobis* ſex aequalibus ſubquadrangulis, membranaceis diuiſus; *porus* lateralis remotus, vti in congeneribus, *veſiculaeque* duae in medio corporis longitudinaliter diſpoſitae, ac *ouula* vtrinque et in area porum lateralem et primam veſiculam intercedente diſpalata. Margo corporis obtuſe crenulatus eſt.

In muco inteſtini Salmonis *Farionis* excrementa inuoluente ſex ſpecimina reperi.

Fig. 1. Faſciola *Farionis* naturali,

Fig. 2 et 3. eandem diuerſo ſitu aucta magnitudine ſiſtunt.

FASCIO-

FASCIOLA ERIOCIS.

FASCIOLA elliptica hyalina, medio rufa.

Oculo nudo fere inconſpicua eſt; ope vitri inquiſitorii punctum rufum vtraque extremitate in conum hyalinum productum conſpicitur: microſcopium vero punctum rufum cumulum ouulorum viridium eſſe monſtrat.

Antica pars retractilis et extenſilis eſt. Ab ore decurrit *inteſtinum* filiforme conglomeratum, ſeu ſi mauis, corpus totum in tres areas aequales diuidi poteſt: antica *poros* binos in Faſciolis ſolitos, terminalem nempe et lateralem aequalis voluminis ac *inteſtinum* glomeratum, media *ouula* conferta vireſcentia ac duas *veſiculas*, poſtica interanea indiſtincta offert. Haec ope preſſionis clarius conſpiciuntur.

In inteſtino Salmonis *eriocis*.

Fig. 4. Faſciolam *eriocis* naturali magnitudine,

Fig. 5. parum auctam,

Fig. 6 et 7. valde ampliatam et compreſſam exhibent.

FASCIO-

FASCIOLA VARICA.

FASCIOLA linearis, teres, collo diuergente obtuſo, infra apicem perforato.

Corpus elongatum, teres, ſaepe in angulum acutum diuergens, extenſum laeue, contractum ruguloſum. *Porus* anticus non in ipſo apice, ſed infra eundem ſitus eſt, apexque obtuſus non truncatus; porus lateralis in angulo corporis ab vtraque extremitate fere aequaliter remotus. Vaſculum filiforme duplex album infra porum anticum vnitum vtrinque decurrens porum lateralem cingit, ac demum inter ouula perditur. Corpuſcula duo ouata, alba et opaca, poſtica verſus oblique diſpoſita, vaſculo filiformi connecti videntur.

Medium corporis occupant *ouula* luteo-viridia innumera ſparſa, in poſtica parte copioſiora. Canaliculus hyalinus varie flexus, quo ouula continentur, preſſaque effluunt, ope preſſionis in conſpectum ſubit. Quoduis ouulum membrana pellucida, *embryonem* opacum ſerpentiformem includente, conſtat; quaedam ouulorum hyalina, non luteſcentia, an ſterilia? Corpuſcula ouata materia mucida preſſione diffluente compoſita eſſe conſpiciebantur. *Foramen* ani in ſummo poſticae extremitatis margine.

Cui vſui corpuſcula oualia? cui vaſculum duplex album ſit, ignoro; inteſtinum eſſe nequit, quoniam cum poro antico, qui os creditur, nullam communionem habent, aliumque et ſubtiliorem canaliculum hyalinum, quem *recti* vices gerere veroſimilius eſt, ab ore ad anum variis flexuris penetrare viderim.

Poro

Poro laterali ſeſe obiectis, propriae quoque ſpeciei indiuiduis, ſugendo affigunt, antico quoque obiecta amplectuntur, ac vtriusque ope more laruarum geometrarum ſeu hirudinum incedunt.

In ventriculo Salmonis *Salar* quinque indiuidua reperi.

Fig. 8. Faſciolam *varicam* naturali,

Fig. 9 et 10 aucta magitudine,

Fig. 11. ouarium ouulis luteis et hyalinis repletum valde ampliatum exhibent.

FASCIOLA VESPERTILIONIS.

FASCIOLA elongata teres inteſtinis rubris.

GOEZE von Eingeweidewürm. p. 171, t. 14, f. 1, 2, 3.

A piſcium *Faſciolis* ſubſtantia carnoſiore mox differt, naturalique magnitudine rubrofuſca apparet, caracterem tamen differentialem eruere difficulter potui.

Ope microſcopii conſpicitur canalis breuiſſimus luteſcens ſeu *oeſophagus* ab ore aut poro terminali ad globulum pallidum porrectus; inde *inteſtinum* ſanguineum, ſimili inteſtino ope canalis transuerſe annexum, totum corpus percurrit, vtrumque an iuxta anum rurſus coniungatur minus conſtat. Iuxta porum lateralem porrigitur organum tubuliforme, quod membrum *maſculinum* ſuſpicor; hoc e corpore, vti quoque in paucis *Planariis*, protrudi vidi. Latera et poſtica corporis occupant *ouula* ſparſa alba, medium vero *orbiculi* duo pallidi in longitudinem diſpoſiti, in congeneribus ſoliti, et alius canalis craſſior opacus et ouulis farctus, hinc ouarium. Maxima amplificatione totum corpus extus punctis minimis transverſim ſtriatum apparet.

Membrum maſculum ac ouula in eodem indiuiduo hanc ſaltem Faſciolarum ſpeciem hermophroditam eſſe indicant.

In inteſtino Verſpertilionis *auriti* maris. Plures inteſtinum in tribus locis perforauerant, cuti partim extus, partim intus et in ipſo foramine, ex quo eas ope

ope forcipis extraxi, affixae; margines perforatae cutis prominuli et quaſi reuoluti erant, hoſpes tamen vita fruebatur, violentaque manu occiſus fuit.

Animalcula in teſticulis fruſtra quaeſiui.

Fig. 12. Faſciolas *veſpertilionis* naturali,

Fig. 13 et 14. aucta magnitudine,

Fig. 15. ouulorum congeriem,

Fig. 16. anticam corporis partem valde auctam exhibent.

Tab. LXXIII.

LEVCOPHRA FLVIDA.

LEVCOPHRA ſubreniformis ventricoſa.

In *hiſtoria vermium infuſoriorum* animalculis, organis externis gaudentibus, quatuor genera conſtitui: mutica et caudata nempe, *Cercariae*, aliqua parte crinita, *Trichodae*, apice ciliata; nuda ſcilicet, *Vorticellae*, teſtacea *Brachioni* nomine nuncupaui; poſthac quoque obuenere vndique ciliata, his a ciliis albicantibus, motuque argenti inſtar ſplendentibus, *Leucophrae* nomen tribui; praeter tres hic deſcribendas ſpecies, plures in aqua fluuiatili et marina, in inteſtinis *Ranae*, *Lumbrici* et *Naidis* repertae ſunt.

Animalculum flauicans, craſſum, moleculis farctum, ciliis minutiſſimis vndique cinctum, et mutabile: figuram enim ouatam, oblongam et ſubtriangularem quandoquidem induit. Plura, dum natant, ſenſim in moleculas fatiſcunt, ciliis tamen in nondum diſſoluta parte, ingraueſcente licet diminutione, ad vltimum diſſolutionis momentum vſque et quidem vehementius, quaſi fato ineluctabili obluctarentur, micare pergunt. Diffluuium hoc vel ab extremitate, vel a medio corporis incipit.

Quaedam impreſſionem ſeu ſulcum longitudinalem in corporis medio habent, alia cohaeſionem transuerſalem obſeruatori exhibent; vtrumque inſtantis partitionis forte indicium eſt.

Cum Leucophra *acuta* plura communia habere noſtra *fluida* videtur, diuerſae tamen conſiſtentiae eſſe, partium facilis reſolutio in hac, nigredo et duratio in illa monſtrant.

In aqua Mytuli *edulis* frequens cum ſequentibus; omnes oculo nudo inconſpicuae.

Fig. 1. Leucophram *fluidam* ſulcatam,

Fig. 2. ſubtriangularem,

Fig. 3. binas transuerſim cohaerentes,

Fig. 4. ſolitariam medio,

Fig. 5. apice,

Fig. 6. vel in copula, vel in inſtante diuiſione longitudinali diffluentem ſiſtunt.

LEV.

LEVCOPHRA FLVXA.

LEVCOPHRA ſinuata, reniformis.

Animalculum oblongum, flauicans altera extremitate plerumque ſinuatum, ſeu in conum productum, altera obtuſum, ciliis vndique cinctum.

Pars conica in plurimis in moleculas diffluit, vita et motu in parte reliqua ſuperſtite.

Fig. 8 et 9. Leucophram *fluxam* integram,

Fig. 7 et 10. partem conicam diffluentem exhibent.

LEVCOPHRA ARMILLA.

LEVCOPHRA teres, annularis.

Animalculi figura ſingularis et conſtans, altera extremitate aliquantum incraſſata, in formam annuli extremitatibus tamen disiunctis curuata farcimen refert, hocque ſitu ope ciliorum quibus micat, in aqua *Mytuli* circumvagatur.

Praecedentibus rarius.

Fig. 11 et 12. Leucophram *Armillam* ſiſtunt.

TRICHODA CILIATA.

TRICHODA ventricoſa, poſtice crinibus pectinata.

Leucophram *fluidam* refert, pilis vero longis poſtice in pectinem diſpoſitis ſatis diuerſa eſt.

Corpus flauicans craſſum, reniforme vel triangulum, ciliis vndique cinctum, qua nota *Leucophra* eſſet, crinibus vero ſplendidioribus Trichodae generis eſt.

Crines, quibus vibrat, ſetas ſimulantes vna ſerie totum poſticum marginem occupant; intermedii lateralibus longiores ſunt.

In aqua Mytuli *edulis*.

Fig. 13 et 15. Trichodam *ciliatam* reniformem, Fig. 14. triangulam exhibent.

TRICHODA SVLCATA.

TRICHODA ouato-ventricoſa apice acuminata, ſulco ventrali vtrinque crinito.

Trichodam *ignitam* nota ſpecifica refert, at illa marina et in pluribus diuerſa eſt.

Animalculum ouatum flauicans, moleculis farctum poſtice ventricoſum, antice acuminatum pallidum absque omni ciliorum rudimento; ſubtus ſulco longitudinali, cuius marginibus porriguntur crines, ſeu ſetae ſtrictae diſtantes aequales mobiles, notatur; crines a ſulco et in ſulcum reflecti videntur.

In aqua intra valuulas Mytuli *edulis* retenta.

Fig. 16 — 20. Trichodam *ſulcatam* diuerſo ſitu ſiſtunt.

Tab.

Tab. LXXIV.

ASCARIS PHOCAE.

ASCARIS pallida, inteſtino lacteo ſpirali. *Zool.* dan. pr. 2590. *Faun.* groenl. 250.

Aſcaris phocarum, GOEZE Eingeweidew. p. 73, t. 2, f. 9, 10.

Teres eſt, vtraque extremitate attenuata, poſtica tamen exactius acuminata ſimulque adunca. Tota pellucida, membranacea, pallida; *interanea* lactea ſpiralia transparent. Subtus ad apicem anticum *rima* transverſalis. Clariſ. GOEZII noſtrae abſimilis videtur, at ipſe deſcriptor ſpiritu vini defiguratam cenſet.

In inteſtinis Phocarum, *groenlandicae* et *foetidae*.

Fig. 1. Aſcaridem *phocae* ſiſtit.

ASCARIS TVBIFERA.

ASCARIS albida, antice roſtro cylindrico quaſi prolongata. *Zool.* dan. prodr. 2591. *Faun.* groenl. 251.

Minuta. Poſtica pars exquiſite attenuata, ſetaeformis; antica prolongatur *roſtro* cylindrico, anguſtiore. Tota glabra, albida.

In ventriculo Phocae *barbatae*.

Fig. 2. Aſcaridem *tubiferam* exhibet.

ASCARIS BIFIDA.

ASCARIS poſtice furcata, antice curua ſetaeformis. *Zool.* dan. pr. 2592. *Faun.* groenl. 252.

Teres, laeuis, membranacea, antice *roſtro* curuo acutiſſimo inſtructa, ad cuius baſin porus, exque hoc proboſcidem breuem vt ſetam gracilliſſimam emittit. Poſtice vix attenuatur, extremitas autem bifida eſt. Color pallidus; *inteſtina* lactea contortuplicata.

In inteſtinis Phocae *groenlandicae.*

Fig. 3. Aſcaridem *bifidam* naturali magnitudine,

a. alteram extremitatem valde auctam exhibet.

ASCARIS RAJAE.

ASCARIS poſtice attenuata integra, antice ſetaeformis ſubcurua. *Zool.* dan. pr. 2593. *Faun.* groenl. 253.

Praecedenti ſimilis. Magnitudine et colore conveniunt, haec vero poſtice attenuatur extremitate integra (ſine furca) et quaſi abrupta. *Roſtrum* longius compreſſum, linea longitudinali quaſi fiſſum, baſi impreſſum, et pone apicem ſetam emittens.

In ventriculo Rajae *fullonicae.*

Fig. 4. Aſcaridem *rajae* naturali magnitudine,

b. alteram extremitatem valde auctam exhibet.

ASCA-

ASCARIS PLEVRONECTIS.

ASCARIS roſtro attenuato, poſtice cingulo eleuato terminali. *Zool.* dan. prodr. 2594. *Faun.* groenl. 254.

Similis quidem duabus praecedentibus, quod teres, laeuis et eiusdem coloris ſit, ſed extremitatibus ſuis differt, dum antica craſſior *roſtro* attenuato obtuſiuſculo breui, ad cuius baſin orificium profundius cum puncto eminente medio; poſtica autem attenuatior cingulo eleuato terminata, in cuius medio anus.

In ventriculo Pleuronectis *plateſſoidae*.

Fig. 5. Aſcaridem *pleuronectis* naturali,

c. anticam extremitatem aucta magnitudine exhibent.

ASCARIS GADI.

ASCARIS vtrinque pinna laterali deſinente ante anum prolongatum. *Zool.* dan. prodr. 2595. *Faun.* groenl. 255.

Longitudine praecedentis, ſed paulo gracilior ſenſim retro attenuatur, non tamen ante medium notabiliter. In extremitate antica *roſtrum* prominulum breue, acutum, ſubcuruum, ad cuius curuaturam ſubtus orificium retuſum, quorſum tendit intus linea alba curua, quaſi guttur, ex orificio tamen non prominens. Poſtice non exquiſite acuta, ſed cono minuto quaſi prolongata, ante quem incipit membranula ſ. *pinna* ſpuria longitudinalis vtrinque, antrorſum ſenſim gracilior et verſus antica vix notabilis. Ceterum teres eſt, glabra, ſubmembranacea, cinereo-fuſca interaneis albis contortuplicatis; poſtica pars vero lactea.

In ventriculo Gadi *barbati.*

Fig. 6. Aſcaridem *gadi* naturali,

d. anticam extremitatem aucta magnitudine exhibent.

ASCA-

ASCARIS VERSIPELLIS.

ASCARIS rugoſa compreſſiuſcula, ſubobtuſa, antice ſubtus orificio lunari. *Zool.* dan. pr. 2596. *Faun.* groenl. 256.

Contracta plerumque 1 vnciam non multum ſuperat longitudine, 1 lin. lata; tunc rugae permultae conſpicuae ſunt, magisque compreſſam figuram habet; extendere autem ſe valet in 3 vnciarum longitudinem, tunc laeuior, teretior et multo gracilior; antica pars tamen non multum nec facile attenuatur, vbi *roſtrum* protractum obtuſum habet, et ſubtus orificium lunare, e quo proboſcidem teretem curtam protrudere poteſt, haecque inde in inteſtinum rectum totum corpus percurrens producitur. Poſtice obtuſa eſt ano humiliore, qui in candidis puncto croceo ſignatur. Eſt haec mollior praecedentibus. Color variat reſpectu fluidi, in quo ſe volutat, iam albidus inteſtino griſeo, iam griſeus, fuſcus, flauus, fuluus, croceus, rubicundus, violaceus et ſemper linea laterali candida.

In inteſtinis Gadi *barbati.*

Fig. 7. Aſcaridem *verſipellem* griſeam,

e. rubicundam exhibent.

ASCARIS ALCAE.

ASCARIS antice ſubtus rugis lateralibus medietatem eleuatam includentibus. *Zool.* dan. pr. 2597. *Faun.* groenl. 257.

Tenet interdum longitudinem 4 vnc. ſed praecedente vix craſſior. Eſt teretiuſcula, antice acutiuſcula, ſubtus plana rugis ſeu plicis lateralibus interſtitio longitudinali eleuato, ante quod orificium. Poſtice ſubpriſmatica, extremitate exquiſite acuta. Color albus linea longitudinali nigra in dorſo.

In inteſtinis Alcae *Picae.*

Fig. 8. Aſcaridem *alcae* a dorſo et a ventre exhibet.

Figuras et deſcriptiones vermium huius tabulae clariſſimo OTHONE FABRICIO, Faunae groenlandicae auctori, acceptas refero; dubia tamen quaedam, bona cum pace viri amiciſſimi, circa genus partiumque denominationem mouere liceat.

1) LINNEVS *Aſcaridem* nota generica *vtraque extremitate attenuatam*, ego *poſtice attenuatam* in prodromo dixi (huic caracteri reſpondent quidem fig. 1, 4 et 8.) poſthac vero pluribus helminthicis ad examen exactius reuocatis, verum et certiorem *Aſcaridis* genericum caracterem in apice trinodi poſui. Hic verus *Aſcaridis Lumbricoidis*, *vermicularis*, *Gordii marini* et *lacuſtris*, qui ideo verae Aſcarides, pluriumque caracter, nulli Aſcaridum FABRICII, niſi forte A. *Phocae* et *bifidae*, conuenit.

2) Aſcaris *phocae* veram aſcaridem ob vaſa ſpiralia lactea, pellucentia, huic generi communia (notam dehinc ſpecificam minus praeſtantia) ſuſpicor.

3) Quae

3) Quae in fig. 3 et 4 antica dicitur extremitas, mihi poſtica & v. v. ſpiculumque cuſpidatum ex analogia cum ſpiculo *Cucullani* et *Trichuridis* membrum maris videtur.

4) Aſcaridem *tubiferam*, *Pleuronectis*, *Gadi* et *verſipellem* Echinorynchos, aculeis proboſcidis deſcriptori non viſis, arbitror, confer. Echinor. *candidus* et *lineolatus* anim. deſcript. 1, p. 92 et 96, t. 37, f. 7-14. Aſcaris *Gadi* quidem ignota Echinorynchi ſpecies et Aſcar. *Alcae* alius generis eſſe videtur.

5) Aſcaridem *verſipellem*, quae certe noſter Echinorynchus *lineolatus* vel *candidus* eſt, Clupearum *Rödaat* eſſe quidem ſuſpicatur laudatus auctor, at nondum in Clupeis reperta eſt. Scolopendram marinam ſeu Nereides et Aſcaridem *rubram* Zool. dan. prodr. 2587. ſeu Planariam *fuſcam* Fn. groenl. 306 minus eſſe poſſe piſcium *Rödaat* iam pridem (*von Würmern* p. 119) argumentis probaui. Quoniam vero ventriculum plurium piſcium *Cancellis* et *Cyclopibus* farctum, haecque inſecta in eo, quaſi aqua feruida cocta eſſent, ruberrima facta, ſaepius reperierim, notumque ſit, ea Clupearum (Berlin. Schrift. 1 B. p. 212.) quoque eſcam eſſe, harum abdomen exinde rufeſcere, quotiesque Clupeae ante plenariam Cancellorum digeſtionem condiuntur, putreſcere nullum amplius dubium inuoluit. Hoc quoque innuere videtur mandatum imperantis, quo Clupeas, quarum abdomen rufeſcit, biduo in reti, vt vermes excernant, ſeruandas eſſe ſancitur. Cancellos indigeſtos dehinc Clupeis calamitatem *Rödaat* afferre palam eſt.

Tab.

Tab. LXXV.

LVMBRICVS TVBICOLA.

LVMBRICVS albus, macula ſegmentorum dorſali rubra. *Zool.* dan. pr. 2613.

Vermis elongatus, filiformis, teres, aequalis, pellucidus, albus, maculis ſubtriangulis rubris.

Articuli corporis numero viginti quinque, elongati, at inaequales, antici poſticis longiores. Interſectiones articulorum protuberantes ſuperne *macula* rubra notantur; *inteſtinum* nigrum corpus totum percurrit. Articulus primus ſeu extremitas antica a reliquis difficulter diſtinguitur, apice quaſi dilaceratus videbatur absque manifeſto oris organo; extremitas poſtica aliquantum ſpathulata ſubtus perforata apparuit. Interſectiones omnes *ſetis* binis exiguis, oculo armato videndis, vtrinque inſtruuntur.

Tubulus, quem inhabitat, teres membranaceus, limo obductus, hoſpite vnciam longior eſt.

Tubulo inſolita ſenſatione exiens mox perit.

In fundo argillaceo ſinuum Norvegiae rarus.

Fig. 1. Tubulum,

Fig. 2. vermem tubulo elapſum naturali,

Fig. 3. extremitatem poſticam aucta magnitudine ſiſtunt.

Tab.

Tab. LXXVI. et LXXVII.

MEDVSA AVRITA.

MEDVSA orbicularis ſubtus quatuor cauitatibus. *Zool.* dan. pr. 2820. *Faun.* groenl. 356.

La ſixieme eſpece d' ortie. *Rondel.* poiſſons 17. liv. p. 384. f.

Vrtica ſexta Rond. *Aldrov.* zooph. l. 4, p. 574. f. inferior.

Meduſa. *Baſter* ſubſec. 1. p. 123, t. 14, f. 3. et 4; 2, p. 58 - 60.

Merret pin. p. 195, t. 76 et 77.

Linn. Faun. ſvec. 2109. ſyſt. p. 1097.

Linn. Weſtgoth. Reiſe p. 200, t. 2, f. 3.

Linn. Oeland. Reiſe p. 177.

Kalm americ. Reiſe, 2, p. 119, t. 2, f. 3.

Corpus hemiſphaericum, gelatinoſum, pellucidiſſimum, hyalinum, ſupra plano - conuexum, laeue (armato tamen oculo punctis ſparſum), ſubtus concauum centro imperuio incraſſato et in quatuor *brachia* ſeu lacinias membranaceas elongatas pendulas et crenulatas producto. Hae in iunioribus prorſus deſunt, in adultioribus horizontaliter, dein oblique falciformes excreſcunt, et denique diametro corporis longiores duplicatae, flexiles, plicatae marginibus fimbriatis et ciliatis pendulae euadunt; cilia haec oculo armato *tentacula* conica mobilia offerunt; laciniarum ſeu brachiorum duo pro libitu animalis deorſum demittuntur et retrahuntur eſcam absque dubio implicantia. Areas brachiorum interceptas iuxta baſin occupant *annuli* qua-

quatuor rubentes medio aliquantum cauati, qua vero centrum animalis ſpectant, abrupti ſunt, membrana in torulos varie plicata compoſiti, ac verſus cauitatem *tentaculis* flexilibus viuidis, non rugoſis, ope microſcopii videndis, inſtructi.

Hemiſphaerium ſeu corpus ipſum quaſi ex duplici lamina, ſuperiore conuexa non venoſa, et inferiore planiuſcula venis pallide rubris in ſuperiore pellucidisſima transparentibus exornata, vtraeque margine vnitae reliquum interceptum ſpatium cauum ſiſtunt. *Venae* ſimplices et ramoſae peripheriam verſus excurrunt: *ſimplices* aliquantum craſſiores octo, binae nempe a quouis annulo exortae, iuxta peripheriam ramulum rariſſime emittunt; *ramoſae* itidem octo alternatim ab annulis et a centro animalis in triplicem dichotomiam ad marginem vſque productae; harum ramus intermedius aliquantum craſſior recta excurrens inter tentacula marginalia finitur *globulo* ſingulari, in quo *tubulus*, apice puncto nigro notatus conſpicitur; margo hemiſphaerii dehinc octo talibus globulis inſtruitur, *cirrisque*, loco globulorum excepto, vndique veſtitur. Cirros eſſe innumera tentacula rugoſa in variam longitudinem extenſilia et retractilia, baſique ouali rubra inſtructa ac ſuperne intra marginem integerrimum orientia, huicque totidem lobulos conicos ſubiacere ope microſcopii conſpicitur.

In maioribus M. *auritae* ſpeciminibus marginibus brachiorum a centro vltra medium longitudinis protuberant *crumenulae* racematim pendulae, rufaque materia impletae. Hos inteſtina, annulosque ventriculos eſſe, ſuſpicatus eſt BASTER, at nulla inter brachia et annulos connexio conſpicitur; nihilominus crumenulae inuolutae inteſtina, materiesque rufa excrementa haud

[illegible]

[illegible]

[illegible]

haud inepte videntur, at brachiorum in iunioribus, crumenularumque in adultioribus nullum adeſt rudimentum, ouaria igitur et quidem aliqua veritatis ſpecie, cum mucum rufum corpuſculis oualibus conſtare, haecque paſſim in aqua exonerari viderem, credidi. At quanta animum cepit admiratio, cum ſtupefactus ope microſcopii contemplarer, materiam rufam eſſe maioris et minoris voluminis *animalcula*, interaneis reticularibus farcta, huc illuc pro lubitu currentia; inteſtinorum dehinc et excrementorum, ouariorum et ouulorum idea euanuit. Haec quidem nullibi hucusque reperi, excrementa vero in globulo ſupra memorato adeſſe, ramumque venae ramoſae maiorem inteſtinum eſſe veroſimile videtur, punctum enim globuli nigrum ex puluiſculo ſeu moleculis minimis inaequalibus conſtare, diſperſionemque in aqua pulueris inſtar microſcopium oculo monſtrauit. Adde, quod paſſim in ramulis opacam materiem, licet raro, viderim, BASTERque in annulis ſingulis aliquando Oniſcum *Pulicem* deprehenderit; in annulorum cauitatibus igitur organa ſuctoria, in globulis excretoria latere, Meduſamque quatuor oribus et ventriculis, octo vero anis inſtructam eſſe haud veritati abſonum eſt.

Annuli, *cirrorumque* baſis ac *crenulae* brachiorum in maioribus pulchre rubent. *Annuli* in iunioribus bini, vel tres, in adultioribus quatuor; *brachia* itidem ratione aetatis vel nulla, duo, tria aut quatuor.

Cirri marginales valde extenſi vti pedunculi in *vorticellis* corripiuntur, abrupti et lacerati vitam diu retinent; *tentacula* annulorum abrupta incauto animalcula motu vitali ſimulantia facile imponunt.

Iuniores *Meduſae* figuram auriculae inciſura peripheriae ad centrum vſque penetrante mentiuntur; LINNEVS vero ex inciſura annuli *auritam* dixiſſe videtur; rectius tamen *bulla* dicenda, cum bullam aëream, quam pueri ope fiſtulae ex aqua ſebacea inflant, in vitro aqua impleto exacte referat; admirandum caeterum, vt recte monet BASTER, ſummi creatoris artificium.

Aquae fluuiali immiſſa intra horae dimidium periit.

BELLONII apud *Aldrovandum* huius Meduſae deſcriptio optima eſt; *Linneana* bona quidem, at venae, non e centro in tergo corporis, ſed ſubtus e centro laminae inferioris prodeunt, ſupra enim ſeu lamina dorſalis absque omni linea aut vena, lumini obuerſa punctis meris inſcribitur, nec tactu urit.

Deſcriptio BASTERI curata, *cruciatam* vero LINNEI minus bene dixit, ipſeque LINNEVS figuram 4. BASTERI faciem Meduſae *auritae* inferiorem exhibentem, cum tertiam ſuperiorem ſiſtentem recte *auritam* dixerat, minus bene Meduſae *cruciatae* in ſyſtemate ſubſtituit. *Punctum ſat magnum* nigrum in centro annuli cuiusuis figurae BASTERI in noſtris nunquam vidi; deglutiti nutrimenti maſſulam ſuſpicor.

In Oceano ſinubusque Norvegiae, freto *Oreſundico* et in mari *balthico* frequens.

Fig. 1. tab. 76. iuniorem Meduſae *auritae*, brachiis nondum enatis,

Fig. 2. adultiorem brachiis tribus, tertio breuiore,

Fig. 3. ſeniorem, quamlibet naturali magnitudine exhibent.

Fig.

Fig. 1. tab. 77. fruſtum granuloſum dorſi cum pellucentibus venis, margine cirrato et lobato globuloque ſingulari aucta magnitudine,

Fig. 2. globulum cum tubulo apice nigro,

Fig. 3. fruſtum annuli cum tentaculis,

Fig. 4. fruſtum brachii cum crumenulis et animalculis valde auctum,

Fig. 5. animalcula varii voluminis et formae magnopere ampliata.

Tab. LXXVIII.

FASCIOLA PLATESSAE.

FASCIOLA elliptica viridis.

Inter minutiſſimas oculo nudo difficulter diſtinguitur, vitro inquiſitorio dehinc quaerenda et microſcopio examinanda.

Corpus ouato-oblongum ſeu ellipticum, opacum microſcopio in tres areas virides et tres albas alternantes diuiſum.

Porus terminalis amplus, lateralis in medio corporis; *Ouula* ſaturatius viridia vtrinque transparent.

In Muco inteſtini Pleuronectis *Plateſſae*.

Fig. 1. plures naturali magnitudine,

Fig. 2. duas parum auctas,

Fig. 3, 4 et 5. tres valde ampliatas exhibent.

FASCIO-

FASCIOLA LVCII.

FASCIOLA lanceolata, margine depreſſo, crenato; collo elongato, tereti. *Zool.* dan. deſcript. 1, p. 67. icon. 1, t. 30, f. 7.

Berl. Beſchäft. 4, p. 537, t. 14, f. 1-4.

Berl. Schrift. 1, p. 203.

GOEZE Eingeweidew. p. 172, t. 15, f. 3.

Figuras Faſciolarum tab. XXX. primi voluminis, rudes nimis, communicauit amiciſſimus ZOEGA; meliores dare, ſi ſors vermes hos vnquam obtulerit, mecum conſtitui; en curatiores Faſciolarum *Lucii* et *Blennii*; deſcriptionem Faſciolae *Lucii* exactiorem, quae cum figuris conferri poteſt, iam in pagina 68. primi voluminis ego, clariſſimusque BLOCH poſtea *Berl. Beſch.* l. c. protulimus; monendum tamen, in lin. 18. *vtraque* legendum eſſe *vtrinque*, ac in lin. 23. *ſepoſitis* leg. *ſepoſitae*.

Fig. 6. Faſciolam *lucii* contractam,

Fig. 7. extenſam naturali,

Fig. 8. compreſſam aucta magnitudine ſiſtunt.

FASCIOLA BLENNII.

FASCIOLA oblonga, plana, collo diuergente. *Zool.* dan. pr. 2715. deſcript. 1, p. 66; icon. t. 30, f. 5. minus curate. Geſchichte der däniſchen Thiere, 1. S. 106. Berl. Schr. 1, S. 217.

Oculo nudo inuiſibilis ope vitri inquiſitorii, aliquantum obiecta augentis, conſpicitur.

Corpus oblongum, album, pellucidum, plerumque in angulum obtuſum curuatum.

Porus lateralis terminali maior in angulo corporis, vt dicunt, ſaliente prominet.

Infra porum lateralem *veſiculae* duae albae, quales in Faſciola *Lucii*, et infra terminalem vnica, in quibusdam minus conſpicuae, *ouula*que vtrinque diſpalata. Verſus poſtica inteſtinum flexuoſum pellucebat.

Caput in Faſciolis nullum.

Fig. 10. et 11. tab. 2. clariſſ. BLOCHII *Abhandl. von Eingeweidew.* vermem huius generis ſeu *Faſciolam* revera exhibent, ouulaque ex eius corpore preſſione prolapſa videntur, hinc nec ſua, nec Taeniae ouula deuorare p. 12. recte dicitur.

In muco inteſtinorum Blennii *viuipari.*

Fig. 9. Faſciolas *Blennii* parum auctas,

Fig. 10 — 14. valde ampliatas exhibent.

Tab.

Tab. LXXIX.

ASCIDIA ORBICVLARIS.

ASCIDIA depreſſa albida, ſacculo punctis eleuatis inaequalibus.

Maſſa gelatinoſa orbicularis ſeu patinaeformis vnciae diametro, depreſſa, albida, pellucida diſco opaco, tota pagina inferiore *Fuco* agglutinata.

Aperturae collaterales, aliquantum a margine antico diſtantes ſex-vel ſeptem dentatae, puncto in apice dentium coccineo, difficulter conſpicuae ſunt; raro enim animal eas aperit, minimoque motus ſenſu mox claudit, ac tum earum ne veſtigium quidem adeſt. *Sacculus* albidus punctatus, punctis oculo armato prominulis ſubrufis. In ſacculo maſſa globoſa rufa ſtrigis quatuor luteis ornata, *inteſtinum*que flexuoſum cinereum pellucent.

In Fuco *rufo*, nondum deſcripto, ſinus Chriſtianienſis plures ſolitarias Auguſto reperi.

Fig. 1. Aſcidiae *orbicularis* Fuco *rufo* affixae ſuperficiem,

Fig. 2. eiusdem infernam paginam exhibent.

ASCIDIA CORRVGATA.

ASCIDIA elongata, glabra, ſacculo cinereo taeniis albis. *Zool.* dan. pr. 2735.

Animal elongatum, teres, flaccidum, variae praeſertim circa aperturas plicatum, rugoſum. Tegumentum ſeu *cutis* exterior, membranacea, glabra, hyalina adeoque pellucida, vt totus *ſacculus* cineraſcens ſtrigaeque candidae transpareant. Maſſa cryſtallina duriuſcula volumine reliquum interanei fere aequans fundum ſacculi occupat; haec baſis interanei eſt, ac preſſa idem ex orificiis aperturae protrudere poſſe videtur. Interaneum ventricoſum cinereo-vireſcens ſtriis ſubtiliſſimis transverſis, faſciis vero longitudinalibus, raro transuerſalibus albis inſcriptum. *Inteſtinum* rufo-fuſcum, infra moleculis fuluis refertum, maſſam granuloſam albam inuoluit. Aperturarum colla ſeu tubuli aequales terminales; orificia lutea ſunt. Baſi fibrilloſa Fucis adhaeret.

In variis *Fucis* ſinuum Norvegiae.

Fig. 3. Plures Aſcidias *corrugatas* Fuco inhaerentes,

Fig. 4. Interanea denudata exhibent.

ASCIDIA LEPADIFORMIS.

ASCIDIA clauata, hyalina, inteſtino flauo, *Zool.* dan. prodr. 2738.

Pelluciditate cryſtallina, transparente interaneo albo lineis flexuoſis flauiſſimis ornato, tenerrimaque ſubſtantia nulli congenerum pulchritudine ſecunda eſt.

Figuram Lepadis *auritae* imitatur tota pellucidiſſima, cryſtallina, clauaeformis. *Claua* compreſſa, ſubquadrangula *aperturas* duas, alteram in vertice, alteram iuxta marginem lateralem habet. *Stipes* rugoſus et flexuoſus eſt. Intra hanc membranam ſeu cutem exteriorem ſimile corpus hyalinum transparet, claua nempe lineis flexuoſis aureis inſcripta, ac ſtriga longitudinalis ab apertura verticali' ad maſſam globoſam flauo-rufam in ſtipite conſpicuam producta, dein ad baſin deſcendens, rurſusque tenuior facta ad aperturam lateralem vſque aſcendens. In tenuiore excrementa conſpiciuntur, haec dehinc *inteſtinum* et maſſa globoſa *ventriculus* dici poſſunt. In quibusdam baſi clauae aceruus *ouulorum* flauicantium viſus eſt. Facile flaccida euadit et perit.

In ſinubus Norvegiae *Fucis* et *Cancris* brachyuris inſidentes plures reperi.

Fig. 5. Aſcidias *lepadiformes* naturali magnitudine exhibet.

Tab. LXXX.

NAIS LITORALIS.

NAIS ſetis lateralibus nullis, ſolitariis, geminatis, faſciculatis vel cirris flexuoſis varia.

Vermis hic neglectus quidem et prima facie viliſſimus, phaenomena tamen ſingulariſſima ſyſtematicam rerum naturalium diuiſionem philoſophorumque confectaria non pauca eludentia obſeruatori praebet. In aqua fluuiatili *Naides* ſetis vtrinque e corpore porrectis vel ſolitariis vel faſciculatis vel quoque absque omni ſeta marginali reperiuntur. Ex his caracteribus in tota prole conſtantibus diuerſas in libro *von Würmern* et in *prodromo Zool. dan.* ſpecies et quidem iure conſtitui; id quod praeterea organa in diuerſis diuerſa ſatis ſuperque probant; eo maiorem mirationem meretur, talem ſetarum ordinationem in *Naidibus marinis* meras varietates indicare; ſimillimos enim vermes ſetis inſtructos ſolitariis, geminis, faſciculatis ac cirris flexuoſis ſetarum loco, vel muticos absque ſeta aut cirro, nullo tamen alio caractere diuerſos, eodem loco in aqua marina degentes reperi, et ſi vel ex hac ſola nota, uti in *Naidibus fluuiatilibus*, ſpecies differentes ſtatuere animus eſſet, vermes ſimillimi ſetis geminis vel faſciculatis armati praegnantes prole nec ſetas nec cirros gerente, quid quod ſolitariis et geminis ſetis in eodem indiuiduo veſtiti, aliter ſentire ac puras putas varietates cenſere iubent. At, quod difficilius extricatur, omnes hae varietates oculis carebant, ſimillimi tamen oculis duobus in *Naidibus* ſolitis ſeu intra apicem vtrinque puncto marginali nigro ſetisque ſolitariis raro geminatis inſtructi aderant. An oculati mares, coeci foemellae, poſtera dies docebit.

Corpus

Corpus elongatum, filiforme, aequale, rubrum, raro albo griſeum, ſegmentis pluribus ſeta marginali diſtinguendis, ex annulis ſeu rugis confertis, oculo valde armato tantum viſibilibus compoſitum. In multis *ſegmenta* 30 - 37, in indiuiduo autem non prolifero ſedecim ſetifera tantum numeraui: primum et vltimum conicum absque pedibus et ſetis marginalibus, reliqua pedibus ſetaceis vtrinque inſtruuntur; *pes* quilibet conſtat faſciculo ſetarum octo vel nouem. Quatuor antica ſegmenta ſetis marginalibus carent, venis vero ruberrimis anaſtomoſantibus diſtinguuntur.

Inteſtinum ſeu canalis major in quouis fere ſegmento flectitur, ad quintum ſeu primum ſegmentum ſetiferum vſque album eſt, dein griſeum, obſcurius et latius euadit, ad anum vſque totum vermem percurrens. In iunioribus rubor ex venis inteſtino adiacentibus in totum corpus diffunditur, in adultioribus per decem priora ſegmenta continuatur, dein in altero inteſtini latere per aliquot ſegmenta pergit, eademque transuerſim ſecans denique prorſus euaneſcit.

Tela celluloſa canalem maiorem inuoluens ad decimum ſegmentum vſque ſcybalis vtrinque farcta videtur, hic vero margines canalis puluiſculo moleculari ad poſticam extremitatem vſque impleri videntur, huncque non e medio canali ſed vtrinque excerni vidi; anticam dehinc canalis maioris partem *oeſophagum* et *ventriculum* eſſe, ac in duplex *inteſtinum* rectum continuari apparet; curriculum ſaltem inteſtini et venarum poſt longam triginta et plurium ſpeciminum indaginem et preſſionem certo determinare haud potis ſum. Fluidi cuiuscunque liberum fluxum in nulla diſtinguere potui, adeſſe tamen motus inteſtini et vaſo-

rum adiacentium ab ano ad caput vsque periſtalticus probat. Corpuſcula oualia flaua, puncto pellucido impreſſa, ſeriatim absque ordine et motu vtrinque in tela cellulosa iacent; *oualia* vermis ſuſpicor.

Partitione naturali more congenerum multiplicantur, quasdam enim, quibus *proles* natu et minor et maior adhaerebat, reperi: minor intermedia, ſextuplo breuior maiore, extima et matri longitudine aequali. Novembris, Decembris et Ianuarii menſibus omnes absque rudimento prolis, plures vero ouulis praegnantes erant. Hieme quoque in vnica tantum et quidem iuniore, ſub initium Aprilis vero anni 1778 in pluribus *vermes inteſtinales* reperire potui.

Naides hae fragiliſſimae preſſione inter laminas vitreas, moderata quamuis, eousque rumpuntur, vt ne veſtigium vllius corporis portiunculae ſuperſit; tum autem vermes inteſtinales, (ſeu quae ſequuntur Leucophrae) preſſionis ſecuri ſolique reſidui clare ſpectantur.

In ſabuloſo litore *Havnienſi*, marina aqua tecto, Naides has inueni, plures inde annos eodem quoque loco fruſtra quaeſiui, tandem ſpe lapſus easdem in muco, palos maritimos obducente, nidulantes reperi, ac diu in muſeo ſeruaui; aqua foetente parietes vaſculi extra aquam aſcendunt, mutuoque amplexu iisdem inhaerentes mortem in ſicco oppetunt.

Fig.

Fig. 1. Naidem *litoralem* naturali,

Fig. 2. varietatem *muticam* aucta magnitudine,

Fig. 3. extremitatem eius poſticam cum ano,

Fig. 4. anticam cum capite, venis, pedibus ſetoſis ouulis valde auctam,

Fig. 5. ouula magnopere ampliata,

Fig. 6. medium Naidis cum venis, canale maiore vermibus inteſtinalibus repleto, pedibusque ſetoſis valde auctum,

Fig. 7. varietatem *cirratam* proliferam et

Fig. 8. *ſetoſam* proliferam, matrem nempe ſetis geminatis, prolem vero ſolitariis inſtructam aucta magnitudine exhibent.